

Diaarinumerot

1632/03.04.04.04.16/2025
1680/03.04.04.04.16/2025
1767/03.04.04.04.16/2025
1776/03.04.04.04.16/2025
1777/03.04.04.04.16/2025
1778/03.04.04.04.16/2025
1779/03.04.04.04.16/2025

Vastaanottaja

Kannonkosken kunnanhallitus

Muutoksenhaunalainen päätös

Kannonkosken kunnanvaltuusto 26.5.2025 § 10

Valittajat

1. Äänekosken kaupunki
2. Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
3. Marja-Leena Rissanen
4. BirdLife Keski-Suomi ry
5. Pelastetaan Suomen luonto Ry, Riitta Siikaranta ja Upi Vartiainen
6. Pasi Kauppinen, Minna Kauppinen ja Bear Manor
7. Pro Vuorijärvet ry ja 29 valituskirjelmästä ilmenevää valittajaa

LAUSUNTOPYYNTÖ

Lausunnon antaminen

Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen on saapunut 7 valitusta Kannonkosken kunnanvaltuuston päätöksestä 26.5.2025 § 10. Tässä läheteessä on yksilöity asian diaarinumerot ja valittajat sekä lausuntopyyntönsisältö. Valitusasiakirjat lähetetään teille valittajakohtaisesti seitsemässä eri sähköpostissa. Liitetiedostosta löytyy kirjanmerkit (=valittajan käyttämä tiedostonimi), jos hallinto-oikeus on yhdistellyt valituksen liitteitä samaan tiedostoon.

Hämeenlinnan hallinto-oikeus kehottaa valitusten johdosta antamaan lausunnon tai, jos hallintosääntö sitä edellyttää, hankkimaan valtuuston lausunnon. Lausunnossa tulee antaa selostus asiasta, vastata oikeudenkäynnin osapuolen esittämiin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin sekä lausua esitetystä selvityksestä.

Lausuntoa varten on hankittava lausuma Reijo Vesteriseltä häneen kohdistetun esteellisyysväitteen johdosta.

Lausuntoon on liitettävä valituksenalaisen päätöksen perusteena olevat asiakirjat sekä erillinen numeroitu lista kyseisistä asiakirjoista (liitelistalla informoidaan valittajia hallinto-oikeudelle lähetetystä materiaalista). Päätöksen perusteena olevia asiakirjoja ovat:

- kaikki kaavan valmistelua ja käsittelyä koskevat kokouspöytäkirjat nimilehtineen
- valtuuston hyväksymismerkinnällä varustettu värillinen kaavakartta kaavamerkintöineen ja -määräyksineen
- kaavaselostus lopullisessa muodossaan
- luonto- ja ympäristövaikutusselvitykset
- kaikki muut päätöksen perusteena olevat asiakirjat.

Lausunto ja asiakirjat on toimitettava hallinto-oikeudelle **viimeistään 9.1.2026**.

Ohjeet päätöksen perusteena olevien asiakirjojen lähettämiseen

Tätä lähetettä ja mukana seuraavia valitusasiakirjoja **ei** palauteta hallinto-oikeuteen. Monisataasivuista valitusaineistoa **EI** tule lähettää takaisin hallinto-oikeuteen siinäkään tapauksessa, että se kunnanhallituksen käsittelyssä oheistetaan lausunnon antamista koskevaan pöytäkirjaan.

Päätöksen perusteena olevat asiakirjat voi lähettää sähköpostitse hallinto-oikeuden virastopostiin hameenlinna.hao@oikeus.fi. Suurten asiakirjamäärien lähettämiseen soveltuu oikeusministeriön turvaviestipalvelu osoitteessa <https://turvaviesti.om.fi/>. Vaihtoehtoisesti asiakirjat voi lähettää hallinto-oikeuteen muistitikulla. Pyydämme käyttämään lähtökohtaisesti vain yhtä yhteydenottokanavaa sähköisessä muodossa olevan aineiston lähettämässä.

Lähetettävät asiakirjat tulee nimetä (ja kansioida) loogisesti. Tiedostonimen alkuun tulee lisätä liitelistauksen mukainen numero. Asiakirjat tulee säilyttää tekstitunnistetussa muodossa.

Hallinto-oikeus pyytää samalla selvästi merkitsemään salassa pidettävää tietoa sisältävät asiakirjat ja lähettämään ne erillisenä lähetyksenä. Myös lausuntoon mahdollisesti sisältyvä salassa pidettävä tieto tulee merkitä selkeästi ja mieluiten esittää erillisellä sivulla.

Asiakirjojen salassapito

Valitusasiakirjoihin sisältyy viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n 1 momentin 14 kohdassa tarkoitettua salassa pidettävää tietoa uhanalaisista eläinlajeista.

Ria Savolainen
hallinto-oikeustuomari

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 HÄMEENLINNA

Puhelinnumero: 029 56 42210

Faksi: 029 56 42269

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Puhelujen hintatiedot: 029 56 –alkuisiin numeroihin soittaessa puheluista peritään vain soittajan oman operaattorin sopimuksen mukainen paikallisverkko- tai matkapuhelinmaksu.

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla <https://tuomioistuimet.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus/fi/>

Kannonkosken kunnanhallituksen lausunto Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle

Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan ja Eteläosan vesistöjen
rantaosayleiskaavan osittaisen muutoksen hyväksymispäätöksestä
jätettyihin valitukseen laadittu lausunto

Sisällys

1	Tausta	3
1.1	Yleiskaavaratkaisun yleispiirteinen kuvaus	3
1.2	Valittajat ja valittajien vaatimukset pääkohdiltaan	3
2	Kannonkosken kunnan lausunto Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle.....	4
3	Lausunnon perustelut	4
3.1	Kunnallisvalituksesta yleisesti	4
3.2	Muutoksenhakuoikeus.....	4
3.3	Asianosaisuuden tarkistaminen muutoksenhakuoikeutta koskien	5
3.4	Menettelykysymykset	5
3.4.1	Esteellisyys	5
3.4.2	Kaavaehdotusvaiheen jälkeinen osallisten kuuleminen MRA 32 §:n mukaisesti	6
3.5	Selvitysten riittävyys	8
3.5.1	Selvitysten laatimisvelvollisuus alueidenkäyttölain mukaan.....	8
3.5.2	Maisemaan kohdistuvien vaikutusten selvittäminen	9
3.5.3	Meluvaikutusten selvittäminen.....	11
3.5.4	Luontoon ja ympäristöön kohdistuvien vaikutusten selvittäminen	12
3.5.5	Elinympäristöön ja elinkeinoihin kohdistuvien vaikutusten selvittäminen	14
3.6	Tuulivoimapuiston osayleiskaavan sisällöllinen lainmukaisuus	15
3.6.1	Kaavapäätöksen lainmukaisuus AKL:n nojalla.....	15
3.6.2	Kunnanvaltuuston harkintavalta kaavoituksessa	15
3.6.3	Maakuntakaavan huomioon ottaminen	17
3.6.4	Kaavapäätöksen lainmukaisuus luonnonsuojelulain mukaan	21
3.6.5	Maankäytön rajoitukset.....	27
3.7	Oikeudenkäyntikulut	29
4	Yhteenvedo.....	29

KANNONKOSKEN KUNNANVALTUUSTON PÄÄTÖS 26.5.2025 § 10, VUORIJÄRVIER TUULIVOIMAPUISTON OSAYLEISKAAVA JA ETELÄOSAN VESISTÖJEN RANTAOSAYLEISKAAVAN OSITTAINEN MUUTOS

1 Tausta

1.1 Yleiskaavaratkaisun yleispiirteinen kuvaus

ABO Energy Suomi Oy (ent. ABO Wind Oy) suunnittelee enintään 34 kokonaiskorkeudeltaan 300 metrin korkuisesta tuulivoimalasta muodostuvaa tuulivoima-aluetta Kannonkosken kunnan alueelle. Suunnittelun kohteena oleva kaava-alue sijaitsee Kannonkosken kunnassa noin 14 kilometriä Kannonkosken kuntakeskuksesta kaakkoon rajautuen Saarijärven, Äänekosken ja Viitasaaren kaupunkeihin. Kaava-alueen pinta-ala on noin 5943 hehtaaria.

1.2 Valittajat ja valittajien vaatimukset pääkohdiltaan

Kannonkosken kunnanvaltuusto on päätöksellään 26.5.2025 § 10 hyväksynyt hanketta koskevan alueidenkäyttölain (132/1999, ”AKL”) 77 a §:ssä tarkoitetun Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavan siten, että osayleiskaavaa voidaan käyttää tuulivoimaloiden rakennusluvan myöntämisen perusteena kaavassa osoitettujen tuulivoimaloiden alueilla. Samalla päätöksellä Kannonkosken kunnanvaltuusto on hyväksynyt Eteläosan vesistöjen rantaosayleiskaavan muutoksen. Kannonkosken kunnanvaltuuston päätös ei ole kuitenkaan tullut muutoksenhakuajan päättymisen jälkeen lainvoimaiseksi, sillä yhteensä seitsemän (7) valitusta on toimitettu Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle Kannonkosken kunnanvaltuuston päätöksestä määräajan kuluessa. Valittajina olivat seuraavat tahot (jäljempänä yhdessä ”**Muutoksenhakijat**”):

1. Keski-Suomen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus (”**ELY-keskus**”), nykyinen lupa- ja valvontavirasto
2. Äänekosken kaupunki,
3. Marja-Leena Rissanen,
4. BirdLife Keski-Suomi ry,
5. Pelastetaan Suomen luonto Ry, Riitta Siikaranta ja Upi Vartiainen,
6. Pasi Kauppinen, Minna Kauppinen ja Bear Manor, ja
7. Pro Vuorijärvet ry ja 29 valituskirjelmästä ilmenevää valittajaa.

Valituskirjelmissä Muutoksenhakijat ovat vaatineet, että Hämeenlinnan hallinto-oikeuden tulee kumota Kannonkosken kunnanvaltuuston päätös 26.5.2025 § 10 Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavan hyväksymisestä lainvastaisena kokonaan tai osittain ja että eräissä valituksissa esitetyt voimat poistetaan tuulivoimaosayleiskaavasta. Toissijaisesti valituksissa on vaadittu, että Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaava palautetaan uudelleen valmisteluun. Lisäksi valituksissa on vaadittu, että hallinto-oikeus keskeyttää päätöksen täytäntöönpanon valitusasian ratkaisemiseen saakka ja että valittajille korvataan kiinteistön arvon romahduksesta, elinkeinotoiminnan estymisestä ja terveydellisistä haitoista aiheutuvat menetykset ja kustannukset. Lopuksi eräissä valituksissa on vaadittu Kannonkosken kuntaa korvaamaan valitusasiasta valittajille aiheutuneet oikeudenkäyntikulut täysimääräisesti. Kannonkosken Eteläosan vesistöjen rantaosayleiskaavan muutoksen osalta Muutoksenhakijat ovat vaatineet muutoksen kumoamista ja rantaosayleiskaavan muuttamista.

Hämeenlinnan hallinto-oikeus on 3.10.2025 päivätyllä lausuntopyynnöllä pyytänyt Kannonkosken kunnanhallitusta antamaan lausuntonsa asiassa.

2 Kannonkosken kunnan lausunto Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle

Tutustuttuaan Hämeenlinnan hallinto-oikeuden lausuntopyyntöön ja sen liitteinä olleisiin Muutoksenhakijoiden valituksiin Kannonkosken kunnanhallitus toteaa asiassa lausuntonaan, että Muutoksenhakijoiden valituksissa esitetyt vaatimukset Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan ja Eteläosan vesistöjen rantaosayleiskaavan osittaisen muuttamisen kumoamisesta tai muuttamisesta eivät anna aihetta kumota Kannonkosken kunnanvaltuuston tekemää kaavoituspäätöstä. Kunnanhallitus vaatii siten kohteliaimmin, että Hämeenlinnan hallinto-oikeus hylkää valitukset kokonaisuudessaan ja pysyttää Kannonkosken kunnanvaltuuston päätöksen 26.5.2025 § 10 Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavan hyväksymisestä sekä Eteläosan vesistöjen rantaosayleiskaavan osittaisesta muutoksesta voimassa. Toissijaisesti, mikäli Hämeenlinnan hallinto-oikeus hyväksyisi ELY-keskuksen esittämän vaatimuksen osan tuulivoimaloiden poistamisesta, Kannonkosken kunnanhallitus vaatii, että Kannonkosken kunnanvaltuuston päätös 26.5.2025 § 10 Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavan hyväksymisestä kumotaan vain siltä osin, kuin päätöksessä on hyväksytty tuulivoimalat numerot 9,10,12,13,15 ja 22. Kannonkosken kunnanvaltuuston päätös 26.5.2025 § 10 tulee muilta osin pitää voimassa.

AKL 188 a §:n mukaan lain 77 a §:ssä tarkoitettua tuulivoimarakentamista ohjaavaa yleiskaavaa koskeva valitus on käsiteltävä hallintotuomioistuimessa kiireellisenä suhteessa muihin tämän lain mukaisia kaava-asioita ja lupa-asioita koskeviin valituksiin. Kannonkosken kunnanhallitus pyytää mainitun lainkohdan nojalla asian kiireellistä käsittelyä Hämeenlinnan hallinto-oikeudessa.

Kannonkosken kunnanhallitus toteaa tämän lausunnon rakenteen osalta lisäksi lähtökohtana, että Muutoksenhakijoiden valituskirjelmissä esitetyt väitteet Kannonkosken kunnanvaltuuston päätöksen 26.5.2025 § 10 lainvastaisuudesta ovat suurelta osin toistensa kanssa päällekkäisiä. Tästä johtuen Kannonkosken kunnanhallitus ei vastaa esitettyihin väitteisiin muutoksenhakijakohtaisesti, vaan toiston välttämiseksi Kannonkosken kunnanhallitus pyrkii vastaamaan valituksissa esitettyihin väitteisiin jäljempänä esitetyin tavoin asiaryhmittäin jaoteltuna.

3 Lausunnon perustelut

3.1 Kunnallisvalituksesta yleisesti

Kunnallisvalitus, josta säädetään kuntalain (410/2015) 16 luvussa, on kunnan asukkaan keino valvoa kunnan toiminnan laillisuutta. Kunnallisvalitus myös antaa oikeussuojaa asianosaiselle häntä itseään koskevassa päätöksenteossa. Kunnallisvalitus tehdään hallinto-oikeudelle ja valituksen saa tehdä vain laillisuusperusteella. Kunnallisvalituksen laillisuusperusteisuus tarkoittaa sitä, että valittaa saa vain, jos päätös itsessään tai päätöksentekomenettely on jollakin tapaa lainvastainen. Kunnallisvalituksen saa tehdä kolmella erilaisella perusteella, jotka ovat seuraavat:

1. Päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä;
2. Päätöksen tehnyt viranomaisena on ylittänyt toimivaltansa, tai
3. Päätös on muuten lainvastainen.

3.2 Muutoksenhakuoikeus

Valitusoikeudesta kaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen säädetään AKL 191 §:ssä sekä kuntalain (410/2015) 137 §:ssä. AKL 191 §:n viittaussäännön nojalla valitusoikeus kaavan hyväksymisestä koskevaan päätökseen on sillä, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*) sekä kunnan jäsenellä.

Kunnan jäsen on kuntalain 4 §:n mukaan 1) henkilö, jonka kotikunta kyseinen kunta on (kunnan asukas); 2) yhteisö, laitos ja säätiö, jonka kotipaikka on kunnassa; sekä 3) se, joka omistaa tai hallitsee kiinteää omaisuutta kunnassa. AKL 191 §:n 2 momentin nojalla sen lisäksi, mitä muutoksenhausta erikseen säädetään, on rekisteröidyillä paikallisella tai alueellisella yhteisöllä toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan oikeus valittaa kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä.

3.3 Asianosaisuuden tarkistaminen muutoksenhakuoikeutta koskien

Pelastetaan Suomen luonto ry on yhdessä kahden yksityishenkilön kanssa valittanut Kannonkosken kunnanvaltuuston päätöksestä 26.5.2025 § 10 Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavan hyväksymisestä. Pelastetaan Suomen luonto ry:n sääntöjen mukaan yhdistyksen kotipaikka on Helsinki ja yhdistyksen tarkoituksena on edistää luonnon suojelua ja varmistaa monimuotoisen luonnon säilyminen Suomessa.

Kannonkosken kunnanhallitus toteaa Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle toimitetun Pelastetaan Suomen luonto ry:n valituksen osalta, että yhdistys ei ole AKL 191 §:ssä tarkoitettu valitukseen oikeutettu paikallinen tai alueellinen yhteisö, sillä yhdistyksen sääntöjen mukaan yhdistyksen toiminta-alueena on koko Suomi. Kannonkosken kunnanhallitus pyytää Hämeenlinnan hallinto-oikeutta jättämään tutkimatta Pelastetaan Suomen luonto ry:n valituksen valitusoikeuden puuttumisen vuoksi. Kannonkosken kunnanhallitus toteaa myös yhteisvalituksen Pelastetaan luonto ry:n kanssa tehneen Upi Vartiaisen valituksen osalta, että muutoksenhakija ei ole esittänyt perusteita valitusoikeudelleen asiassa. Karttatarkastelun perusteella muutoksenhakijan omistamista kiinteistöistä lähimpänä Vuorijärvien kaava-alueella sijaitsee kiinteistö nro 931-404-11-5 Ruuhijärven lisämaa, joka sijaitsee Viitasaaren kaupungissa lähimmillään 4,8 km etäisyydellä Vuorijärvien osayleiskaava-alueen itäisestä reunasta. Kannonkosken kunnanhallitus katsoo, että Upi Vartiainen ei ole valitukseen oikeutettu asianosainen AKL 191 §:n nojalla ja pyytää Hämeenlinnan hallinto-oikeutta jättämään valituksen tutkimatta myös hänen osaltaan.

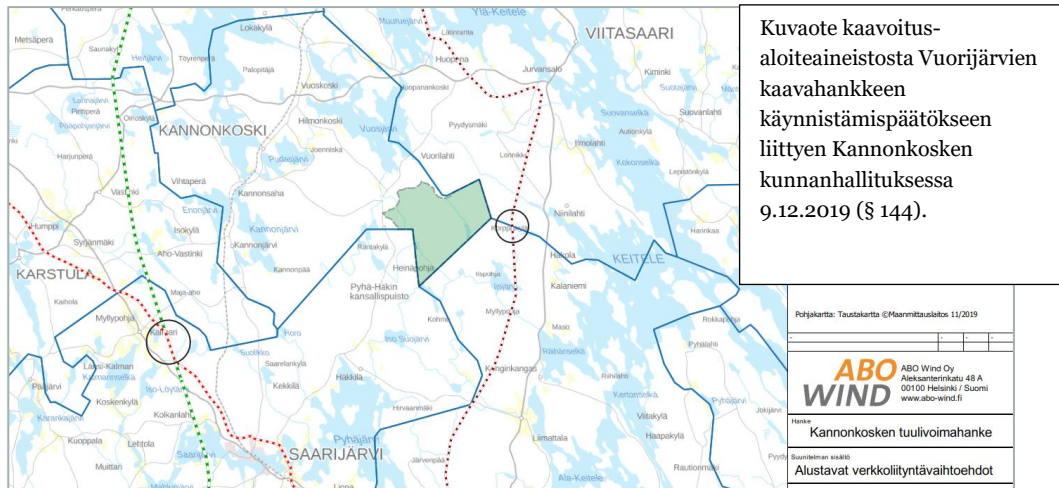
Kannonkosken kunnanhallitus toteaa myös Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle toimitetun Marja-Leena Rissasen valituksen osalta, että muutoksenhakija ei ole esittänyt perusteita valitusoikeudelleen asiassa. Karttatarkastelun perusteella valittajan osoite sijaitsee Viitasaaren kaupungissa lähimmillään noin 2,4 km etäisyydellä Vuorijärvien osayleiskaava-alueen pohjoisimmasta reunasta. Edelleen Pro Vuorijärvet ry:n kanssa yhteisvalituksen Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle tehneiden useiden kiinteistönomistajien osalta Kannonkosken kunnanhallitus toteaa, että useat yksityishenkilöiden kiinteistöt sijaitsevat Viitasaaren kaupungissa. Kannonkosken kunnanhallitus katsoo asiassa olevan epäselvää, ovatko muutoksenhakijat valitukseen oikeutettuja asianosaisia ja toteaa, että valituksen tutkimisen edellytyksenä heidän osaltaan on, että valittajien tulee esittää perustelut valitusoikeudelleen asiassa.

3.4 Menettelykysymykset

3.4.1 Esteellisyys

Muutoksenhakijat ovat Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle tekemässään valituksessa esittäneet, että Kannonkosken kunnanvaltuuston päätös 26.5.2025 § 10 Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavan hyväksymisestä olisi syntynyt virheellisessä järjestyksessä. Muutoksenhakijat toteavat, että Reijo Vesterisen osallistuminen päätöksentekoon Vuorijärvien tuulivoimakaavasta kunnanvaltuutettuna ja hallituksen jäsenenä hankkeen alkuvaiheessa on saattanut vaikuttaa asiasta tehtävän päätöksen sisältöön. Muutoksenhakijat katsovat, että kokousten liitteinä olleista aineistoista on todennäköisesti ollut mahdollisuus nähdä, mitä kautta siirtolinja tulisi menemään eli Reijo Vesterisen maiden lävitse. Muutoksenhakijat toteavat valituksessaan, että ensimmäisen kerran Reijo Vesterinen jäväsi itsensä kunnanhallituksen kokouksessa 22.6.2020 § 71.

Kannonkosken kunnanhallituksen näkemyksen mukaan Muutoksenhakijoiden väitteet Reijo Vesterisen esteellisyydestä Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavan käsittelyssä ovat virheellisiä. Muutoksenhakijoiden ensimmäiseksi mainitsema kokous on kunnanhallituksen kokous 9.12.2019 (§ 144): Kaavahankkeen käynnistämispäätös ja kaavoituksen käynnistämistä ja yhteistyötä koskevan sopimuksen hyväksyminen. Käynnistämispäätöksen liiteaineiston (kaavoitusaloitteen) perusteella ei ole ollut mahdollista arvioida sähkönsiirtolinjojen kiinteistökohtaista sijoittumista eri vaihtoehdoissa. Reijo Vesterinen osallistui tähän Vuorijärvien kaavahankkeen käynnistämistä koskevaan päätöskäsittelyyn, mutta päätöksen liitteistä (kaavoitusaloite) ei ollut löydettävissä esteellisyyttä aiheuttavia tietoja.

Muutoksenhakijoiden valituksessa mainitut kolme muuta kokousta koskivat kaavoituskatsausta, joka ei ole osa Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavan päätöksentekoa sekä yksi kokous koski lisäksi Vuorijärvien tuulivoimayleiskaavoituksen käynnistämispäätökseen jätettyjä oikaisuvaatimuksia. Vuorijärvien kaavahankkeen käynnistämistä koskevan päätöksen liitteistä (kaavoitusaloite) ei ollut löydettävissä esteellisyyttä aiheuttavia tietoja, kuten edellä on todettu.

Kannonkosken kunnanhallitus toteaa edellä esitetyn perusteella johtopäätöksensä, että Vesterinen on jäävänyt itsensä niissä Kannonkosken kunnanhallituksen kokouksissa, joissa on käsitelty Vuorijärvien tuulivoimahankkeen suunniteltua sähkönsiirtoreittiä eikä ole osallistunut päätöksentekoon. Kannonkosken kunnanhallitus katsoo, että Muutoksenhakijoiden Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle tekemä valitus tulee näin ollen hylätä.

3.4.2 Kaavaehdotusvaiheen jälkeinen osallisten kuuleminen MRA 32 §:n mukaisesti

Muutoksenhakijat ovat Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle tekemässään valituksessa esittäneet, että Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavaehdotusta olisi olennaisella tavalla muutettu kaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen siten, että kaavaehdotus olisi tullut asettaa uudelleen nähtäville. Muutoksenhakijat ovat lisäksi Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle tekemässään valituksessa esittäneet, että Kannonkosken kunnanvaltuuston päätös 26.5.2025 § 10 Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavan hyväksymisestä olisi sisällöllisesti hallintolain 41 §:n vastainen. Muutoksenhakijat ovat perustellut näkemystään sillä, että alueen asukkaita ei olisi kuultu asianmukaisesti, eikä heidän näkemyksiään olisi otettu huomioon päätöksenteossa.

Kannonkosken kunnanhallitus toteaa alueen asukkaiden kuulemisen ja osayleiskaavaehdotuksen uudelleen nähtäville asettamisen osalta, että toisin kuin Muutoksenhakijat Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle tekemässään valituksissa esittävät, Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan valmistelussa on noudatettu alueidenkäyttölaisissa tarkoitettua vuorovaikutteista suunnitteluprosessia siten, että kaavan valmistelun yhteydessä on käsitelty osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta,

kaavaluonnoksesta ja kaavaehdotuksesta annetut lausunnot sekä muistutukset ja mainituissa dokumenteissa esitetyt seikat on otettu huomioon kaavoittajan vastineissa esitetyillä tavoilla.

Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan kaavaselostuksen liitteeksi 17 on koottu ehdotusvaiheen nähtävillä olon jälkeen tehdyt muutokset kaavakarttaan ja kaavaselostukseen. Kaava-asiakirjoihin on tehty sekä teknisluontoisia korjauksia ja täsmennyksiä että täydennetty kaava-aineistoa kaavaprosessin edetessä saadulla uudella tiedolla. Keskeistä Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen tehdyissä muutoksissa on, että toisin kuin Muutoksenhakijat ovat valituksessaan katsoneet, koko yleiskaava-aluetta koskevilla määräyksillä on vähennetty tuulivoimapuistosta aiheutuvia vaikutuksia ympäristöön ehdotusvaiheessa saadun palautteen perusteella. Kaavakarttaan on lisätty esimerkiksi seuraava yleismääräys:

”Rakentamislupa voidaan myöntää suoraan yleiskaavan perusteella voimalatyypille ja tuulivoimalakokonaisuudelle, joka on kaavoitusprosessin aikana tarkastelussa ollut voimalavaihtoehto tai vaikutuksiltaan ja yhteisvaikutukseltaan kyseistä voimalatyyppiä vastaava tai vaikutukseltaan vähäisempi. Rakentamislupavaiheessa rakennusvalvontaviranomaisille tulee toimittaa rakennusvalvontaviranomaisen edellyttämät melu-, välkeselvitykset sekä muut tarvittavat selvitykset voimalan vaikutusten tarkistamista varten.”

Toisin kun Muutoksenhakijat ovat valituksissaan katsoneet, voimalatyyppiä koskevalla yleismääräyksellä ei lisätä hankkeen ympäristövaikutuksia vaan määräys mahdollistaa tarkasteltua voimalavaihtoehtoa tai vaikutuksiltaan vastaavan tai vaikutuksiltaan vähäisemmän voimalatyyppin käytön. Kannonkosken kunnanhallitus huomauttaa kyseisen kaavamääräyksen osalta, että kyseessä on tyypillinen tuulivoimaosayleiskaavoissa käytetty yleiskaavamääräys, jolla mahdollistetaan voimalavalmistajien kilpailutus ja voimalatyyppin valinta yleiskaavan hyväksymisen jälkeen rakennuslupavaiheessa, mutta jolla samalla taataan, ettei valitusta voimalatyyppistä aiheudu kaavaprosessissa tutkittuja vaikutuksia merkittävimpiä melu- ja välkevaikutuksia.

Vuorijärvien osayleiskaavan ehdotusvaiheen jälkeiset kaava-aineiston muutokset ja täydennykset ovat luonteeltaan tuulivoimapuiston haitallisia vaikutuksia vähentäviä, kuten yhden voimalan ja sille johtaneen tielinjan poisto, tv-alueiden supistaminen, viranomaispalautteiden johdosta tehdyt täydennykset ja muutokset (muinaisjäännöstietojen korjaus ja kulttuuriympäristöä koskevat merkintämuutokset, linnustollisesti arvokkaan alueen merkitseminen, kuuden luo-2 alueen täydennys sekä yleismääräysten täydennykset ja muutokset).

Kannonkosken kunnanhallitus toteaa Muutoksenhakijoiden väitteiden johdosta, että maankäyttö- ja rakennusasetus (895/1999, ”MRA”) 32 § edellyttää kaavaehdotuksen asettamista uudelleen nähtäville, mikäli kaavaehdotusta muutetaan olennaisesti sen jälkeen, kun kaavaehdotus on asetettu julkisesti nähtäville. Säännöksen mukaan uudelleen asettaminen ei kuitenkaan ole tarpeen, jos muutokset koskevat vain yksityistä etua ja niitä osallisia, joita muutokset koskevat, kuullaan erikseen. Kannonkosken kunnanhallitus toteaa, että Kannonkosken kunta on MRA 32 §:n edellyttämällä tavalla kuullut Vuorijärvien tuulivoimapuiston kaavaehdotukseen tehtyjen muutosten ja täydennysten johdosta seitsemää (7) viranomaistahoa sekä niitä tahoja ja maanomistajia, joiden alueille kaavakartan muutokset kohdistuivat.

Johtopäätöksenä Kannonkosken kunnanhallitus toteaa, että kaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen tehdyillä muutoksilla ei ole olennaisesti muutettu Vuorijärvien tuulipuiston osayleiskaavan kaavaehdotusta ja lisäksi Kannonkosken kunta on kuullut erikseen osallisia, joita muutokset koskevat. Kannonkosken kunnanhallituksen näkemyksen mukaan kaavaehdotusta ei ole näin ollen ollut tarpeen asettaa uudelleen nähtäville MRA 32 §:n edellyttämällä tavalla.

3.5 Selvitysten riittävyys

3.5.1 Selvitysten laatimisvelvollisuus alueidenkäyttölain mukaan

Muutoksenhakijat ovat Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle tekemässään valituksessa esittäneet, että Kannonkosken kunnanvaltuuston päätös 26.5.2025 § 10 Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavan hyväksymisestä ei perustu AKL 9 §:n edellyttämiin riittäviin selvityksiin. Muutoksenhakijat ovat perustelleet näkemystään sillä, että Vuorijärvien tuulivoimapuiston toteuttamisen vaikutuksia ei ole selvitetty riittävästi suhteessa maisemaan, tuulivoimapuiston aiheuttamaan meluun sekä elinympäristöön ja elinkeinoihin kohdistuviin vaikutuksiin. Muutoksenhakijoiden valituksessa esitetään myös, että tehdyt selvitykset ovat puutteellisia luontoarvoihin sekä vesistöön kohdistuvien vaikutusten arvioinnin osalta.

Kannonkosken kunnanhallituksen näkemyksen mukaan Muutoksenhakijoiden väitteet selvitysten puutteellisuudesta ovat Vuorijärvien tuulivoimapuiston olosuhteisiin nähden virheellisiä, eikä Muutoksenhakijoiden väitteissä ole otettu huomioon Vuorijärvien tuulivoimapuiston suunnittelun yhteydessä tehtyjä vaikutusarviointeja. Muutoksenhaun kohteena olevan Kannonkosken kunnanvaltuuston päätöksen 26.5.2025 § 10 lainmukaisuuden arvioinnissa tulee ottaa oikeudellisenä lähtökohtana huomioon, että AKL 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvittäessä on AKL 9 § mukaan otettava huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus ja selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 §:n mukaan AKL 9 §:ssä tarkoitettuja kaavan vaikutuksia selvittäessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus, aikaisemmin tehdyt selvitykset sekä muut selvitysten tarpeellisuuteen vaikuttavat seikat. Asetuksessa edellytetään, että selvitysten on annettava riittävät tiedot, jotta voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset muun muassa ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön, maa- ja kallioperään, veteen, kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen- ja luonnonarvoihin sekä maisemaan.

AKL 9 §:n sanamuoto osoittaa, että velvoite vaikutusten selvittämisestä koskee kaikkea AKL:ssa tarkoitettua kaavoitusta. Koska AKL sisältää hierarkkisen ja eri kaavoitustasoille rakentuvan suunnittelujärjestelmän, kaavahanketta varten laadittavien selvitysten ulottuvuus, laaja-alaisuus ja yksityiskohtaisuus vaihtelevat kysymyksessä olevan kaavahankkeen luonteesta ja suunniteltujen toimintojen vaikutusten merkittävydestä johtuen. Selvitysten riittävyyden oikeudellisessa arvioinnissa tulee ottaa myös huomioon, että AKL 9 §:ssä tarkoitettua selvitysten laatimisvelvollisuutta koskevaa lainkohtaa on muutettu vuonna 2015. Lakimuutoksen tavoitteena oli tuolloin lain esitöiden mukaan täsmentää ja selkeyttää kysymystä siitä, miten kaavojen laatimiseen liittyvät selvitykset ja vaikutusarviointit tulee kohdentaa. AKL 9 §:n muuttamisen tavoitteena oli lisäksi, että selvitykset kohdennettaisiin kaavaratkaisujen kannalta olennaisiin ja merkittäviin asioihin tavalla, joka johtaisi kaavoituksen sujuvoittamiseen ja selvityksiin käytettävien resurssien tehokkaaseen kohdentamiseen.

Tuulivoimayleiskaavan vaikutusten selvittämisen osalta suoritettavien vaikutusarviointien laatimisen tarkoituksena on AKL 9 §:n mukaisesti selvittää, voidaanko laadittavana olevassa kaavassa osoitettu maankäyttö toteuttaa kaavoituksen kohteena olevalle alueelle, kun asiassa otetaan huomioon tuulivoimayleiskaavan sisällölle AKL 39 §:ssä ja 77 b §:ssä asetetut sisältövaatimukset. Tältä osin Kannonkosken kunnanhallitus toteaa lähtökohtana selvyyden vuoksi myös, että AKL:n mukaan tuulivoimaosayleiskaavan lainmukaisuuden edellytyksenä ei ole, että kaavan toteuttamisesta ei selvitysten mukaan saisi aiheutua lainkaan seurauksia kaava-alueella taikka sen ympäristössä.

Kannonkosken kunnanhallitus toteaa selvitysten riittävyyden osalta, että toisin kuin Muutoksenhakijat Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle tekemässään valituksessa esittävät, Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavan laadinta on perustunut sellaisiin AKL 9 §:ssä tarkoitettuihin riittäviin vaikutusten arviointeihin, joiden nojalla Kannonkosken kunnanvaltuusto on voinut päätöksessään 26.5.2025 § 10 luotettavasti arvioida AKL 39 §:ssä ja 77 b:ssä tarkoitettujen tuulivoimayleiskaavan sisältövaatimusten täyttymistä. Ennen Kannonkosken kunnanvaltuuston hyväksymispäätöstä Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä AKL:n mukaisesti ja kaavaehdotuksesta on annettu muun muassa Keski-Suomen ELY-keskuksen, Keski-Suomen liiton, Keski-Suomen museon ja Metsähallituksen viranomaislausunnot. Selvitysten riittävyyttä on selvitetty sekä kaava- että YVA-menettelyn yhteydessä toteutetun kuulemisen kautta ja lausuntonmenettelyssä selvitysten riittävyys ja selvitystarpeet on arvioitu yhdessä viranomaisten kanssa. Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavan valmistelussa on noudatettu AKL:ssa tarkoitettua vuorovaikutteista suunnitteluprosessia ja kaavoituksen yhteydessä annetuissa viranomaislausunnoissa selvitykset on katsottu AKL 9 §:ssä tarkoitettulla tavalla riittäviksi. Muutoksenhakijoiden Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle tekemät valitukset tulee näin ollen hylätä selvitysten puutteellisuutta koskevalla valitusperusteella tehtynä.

Kannonkosken kunnanhallitus vastaa seuraavassa tarkemmin Muutoksenhakijoiden esittämiin selvitysten puutteellisuutta koskeviin väitteisiin.

3.5.2 Maisemaan kohdistuvien vaikutusten selvittäminen

Muutoksenhakijat ovat Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle tekemässään valituksessa esittäneet, että Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavan valmistelussa ei ole selvitetty AKL 9 §:ssä tarkoitettulla tavalla hankkeen toteuttamisen vaikutuksia maisemaan, sillä Muutoksenhakijoiden mukaan Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan maisemavaikutusten arviointi perustuu vanhentuneisiin lähtökohtiin. Muutoksenhakijoiden mukaan laajempi maisemaselvitys alueen maisemakuvan ominaispiirteistä ja arvoista puuttuu ja havainnollistava materiaali on riittämätöntä. Muutoksenhakijoiden näkemyksen mukaan myös useamman kunnan alueelle sijoittuvien hankkeiden yhteisvaikutusten selvittäminen olisi ollut puutteellista.

Kannonkosken kunnanhallituksen näkemyksen mukaan Muutoksenhakijoiden väitteet Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavaan liittyvien maisemavaikutusselvitysten puutteellisuudesta antavat virheellisen kuvan tehdyistä vaikutusarvioinneista ja niiden tuloksista. Maisemaan kohdistuvien vaikutusten osalta Kannonkosken kunnanhallitus toteaa, että Vuorijärvien tuulivoimapuiston maisemallisia vaikutuksia on arvioitu 1.5.2025 päivättyssä kaavaselostuksessa ja kaavoituksen liitteiksi erillisselvityksinä laadituissa näkemäanalyysissä ja havainnekuviissa vuodelta 2025 (kaavaselostuksen liite 8). Vuorijärvien tuulivoimahankkeen maisemavaikutuksista on lisäksi osana kaavaprosessia toteutettu havainnevideo, jolla esitetään konkreettisesti tuulivoimaloiden vaikutusta maisemaan ja liikkeen aikaan saamia vaikutuksia.

Maisemavaikutusten riittävyyden osalta Kannonkosken kunnanhallitus toteaa, että Vuorijärvien tuulivoimapuiston kaava-alue ei ole osa valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta eikä sinne sijoitu valtakunnallisesti eikä maakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä tai maisema-alueita. Kaava-alueelle ei sijoitu vakituista asutusta. Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaselostuksessa on arvioitu hankkeen vaikutukset etäisyysvyöhykkeittäin lähialueiden, välialuevyöhykkeen ja kaukoalueen maisemaan ja kulttuuriympäristön arvokohteisiin.

Siltä osin kuin Muutoksenhakijoiden valituksissa on esitetty, että Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavan maisemavaikutusten arviointi perustuu vanhentuneeseen ympäristöministeriön oppaaseen 1/2016, jonka lähtökohdat eivät vastaa voimaloiden kokoluokan kehitystä, Kannonkosken kunnanhallitus pitää väitettä kunnanvaltuuston päätöksen 26.5.2025 § 10 olosuhteet huomioon ottaen virheellisenä. Vuorijärvien tuulivoimapuiston maisemavaikutuksia koskevien

vaikutusarviointien osalta Kannonkosken kunnanhallitus toteaa asiassa lähtökohtana, että vaikutusarviointit ovat perustuneet ensinnäkin vuonna 2021 käynnistyneeseen ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa laissa (252/2017, ”YVA-laki”) tarkoitettuun YVA-menettelyyn. Vuorijärvien kaavaprosessi ja YVA-menettely on toteutettu YVA-lain mahdollistamana yhteismenettelynä siten, että Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaluonnos ja YVA-selostus ovat olleet nähtävillä 5.6. – 31.7.2023. Keski-Suomen ELY-keskus on antanut yhteysviranomaisen perustellun päätelmän Vuorijärvien tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta 20.9.2023 (KESELY/450/2020). Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan kaavaehdotus on laadittu syksyllä 2024 ja siinä on hyödynnetty YVA-selostuksen tuloksia.

Maisemallisten vaikutusten arvioinnin osalta Kannonkosken kunnanhallitus toteaa, että kaavaselostuksessa on hyödynnetty ympäristöministeriön ohjeistusta Maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa 1/2016. Ohjeistusta on päivitetty elokuussa 2024 ympäristöministeriön julkaisulla 2024:29. Koska Vuorijärvien tuulivoimapuistohankkeen YVA-menettely ja kaavaprosessi on aloitettu ja pääosin toteutettu ennen ympäristöministeriön oppaan päivitystä, maisemavaikutusten arvioinnissa on hyödynnetty ympäristöministeriön ohjeistusta 1/2016. Ympäristöministeriön ohjeistuksessa 1/2016 on annettu ohjeellisia esimerkkejä etäisyysvyöhykkeistä, joita voidaan hyödyntää kaavaprosessin maisemaselvityksissä ja vaikutusten arvioinneissa. Vuorijärvien tuulivoimapuiston kaavaselostuksen mukaan vaikutusten arvioinneissa on totuttu käyttämään etäisyysvyöhykkeitä 0–5 kilometriä, 5–12 kilometriä, 12–25 kilometriä ja 25–30 kilometriä. Kaavaselostuksessa kuitenkin todetaan, että oppaan tekemisen jälkeen tuulivoimaloiden koko on kasvanut huomattavasti ja tämä seikka väistämättä vaikuttaa myös niiden hallitsevuuteen ja näkymiseen maisemassa. Näin ollen ns. lähialueen ja välialueen maisemavaikutusten arviointia on kaavaselostuksessa tarkistettu ja laajennettu vastaamaan voimalakehitystä. Kannonkosken kunnanhallitus toteaa, että toisin kuin Muutoksenhakijat ovat valituksessaan esittäneet, kaavaselostuksessa on huomioitu tuulivoimaloiden koon kehitys ja sen heijastuminen niiden aiheuttamiin maisemavaikutuksiin.

Kannonkosken kunnanhallitus toteaa edelleen Muutoksenhakijoiden valituksessa esittämän johdosta, että viranomaisten ohjeistuksilla ja oppailla ei ole sitovia oikeusvaikutuksia, vaan niitä käytetään yhtenä kaavoitusprosessin hankkeen vaikutusten selvitystyötä ohjaavana lähtöaineistona. Kuten ympäristöministeriön ohjeistuksessa 2024:29 on todettu, ohjeistus on suositus, eikä se voi velvoittaa enempää kuin mitä voimassa oleva lainsäädäntö edellyttää.

Toisin kuin Muutoksenhakijat valituksessaan esittävät, Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaselostuksessa on nimenomaisesti selvitetty kaava-alueen läheisyyteen sijoittuvien tuulivoimapuistojen yhteisvaikutuksia siinä mittakaavassa kuin mahdollisia yhteisvaikutuksia on arvioitu voivan aiheutua. Kuten ympäristöministeriön oppaassa 2024:29 on todettu, riittävän kartoittamisen etäisyys on tapauskohtaista ja riippuu maiseman luonteesta (erityisesti avoimuus ja maanpinnan muodot) ja tuulivoimaloiden näkyvyydestä. Vuorijärvien tuulivoimahankkeesta aiheutuvien vaikutusten on kaavaselostuksessa todettu kasvavan vain hyvin vähän yhteisvaikutusten myötä. Kaavaselostuksen mukaan yhteisvaikutuksia on tarkasteltu enintään 20 kilometrin etäisyydelle sijoittuvien hankkeiden kanssa, joiden yhteisvaikutukset on arvioitu merkittävimiksi. Vuorijärvien tuulivoimapuiston kaava-alueesta noin 16 km lounaaseen sijoittuvan Tukkimäen tuulivoima-alueen yhteisvaikutuksia on arvioitu syntyvän lähinnä joillekin järville. Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavaselostuksen yhteisvaikutusten arvioinnin mukaan Tukkimäki ja Kannonkosken Vuorijärvi sijoittuvat riittävän etäälle toisistaan, etteivät vaikutukset kohdistu samanaikaisesti molempien puistojen lähivyöhykkeille. Pyhä-Häkin kansallispuiston osalta vaikutuksia on selvitetty kummankin hankkeen näkymäalueanalyysien avulla. Tukkimäen tuulivoimapuiston YVA-hankkeen näkymäalueanalyysin mukaan voimaloita näkyy Pyhä-Häkin kansallispuiston alueella ainoastaan Kotanevalle muutamaan kohtaan. Vuorijärven voimaloita näkyy myös Kotanevalle pienille alueille, mutta sen toiselle laidalle. Näin

ollen voimaloita ei näy samoille alueille samaan katselupisteeseen eikä varsinaisia yhteisvaikutuksia synny. Edelleen Vuorijärvien tuulivoimapuiston kaavaselostuksessa on arvioitu yhteisvaikutuksia 20,4 km lounaaseen sijaitsevan Haapalamminkankaan tuulivoimapuiston kanssa. Tuulivoimapuistojen ulompien voimaloiden välille kertyy yli 20 km etäisyyttä eikä mainittavia yhteisvaikutuksia ole Vuorijärvien tuulivoimapuiston kaavaselostuksessa arvioitu syntyvän.

Edellä mainitut seikat huomioon ottaen Kannonkosken kunnanhallituksen näkemyksen mukaan asiassa on virheellistä väittää Muutoksenhakijoiden esittämin tavoin, että Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavan maisemallisia vaikutuksia olisi selvitetty puutteellisesti. Kannonkosken kunnanvaltuusto on siten voinut päätöksessään 26.5.2025 § 10 arvioida tehtyjen selvitysten perusteella kaavaratkaisun sisällöllistä lainmukaisuutta maisemallisten vaikutusten kannalta. Muutoksenhakijoiden Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle tekemät valitukset tulee näin ollen hylätä perusteettomina.

3.5.3 Meluvaikutusten selvittäminen

Muutoksenhakijat ovat Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle tekemissään valituksissa esittäneet, että Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan valmistelussa ei olisi selvitetty AKL 9 §:ssä tarkoitettua riittävällä tavalla hankkeen toteuttamisen meluvaikutuksia. Muutoksenhakijat ovat perustelleet näkemystään sillä, että Vuorijärvien tuulivoimapuiston melumallinnus olisi virheellinen ja riittämätön. Muutoksenhakijoiden näkemyksen mukaan tehdyt melumallinnukset olisi lisäksi tehty vanhentuneella standardilla ISO 9613-2:1996. Lisäksi Muutoksenhakijat ovat valituksissaan esittäneet, että meluhaittojen pienentämismahdollisuuksia ei olisi selvitetty riittävästi.

Kannonkosken kunnanhallituksen näkemyksen mukaan Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan mahdollistaman tuulivoimatoiminnan meluvaikutuksia on selvitetty kattavasti luotettavalla ja AKL 9 §:n edellyttämällä riittävällä tavalla. Kannonkosken kunnanhallitus katsoo siten, että Muutoksenhakijoiden väitteet Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavaan liittyvien selvitysten puutteellisuudesta antavat virheellisen kuvan tehdyistä meluselvityksistä ja niiden tuloksista.

Toisin kuin Muutoksenhakijat ovat valituksessaan esittäneet, Vuorijärvien tuulivoimahankkeen aiheuttama melu ja sen erityispiireet tunnetaan hyvin tehtyjen meluselvitysten perusteella. Vuorijärvien tuulivoimahankkeen 7.4.2025 päivättyjen melumallinnusten tulosten mukaan valtioneuvoston asetuksen (1107/2015) tuulivoimaloille asettama melun ohjearvo 40 dB(A) ei ylitä lähimmillä asuin- ja lomarakennuksilla. Edelleen matalataajuisten melutasojen osalta melumallinnusraportin mukaan Vuorijärvien tuulivoimahankkeen aiheuttama matalataajuinen melu ei ylitä Sosiaali- ja terveysministeriön asumisterveysasetuksen (545/2015) yöajan asumisterveysohjearvoa laskentapisteen sisätiloissa. Valtioneuvoston asetus (1107/2015) tuulivoimaloiden melun ohjearvoista edellyttää myös, että mikäli tuulivoimalan melu sisältää tonaalisia, kapeakaistaisia tai impulssimaisia komponentteja, mallinnustuloksiin tulee asetuksen mukaan lisätä viisi desibeliä ennen ohjearvoon vertaamista. Tältä osin on huomattava, että ohjearvo sisältää tyypillisen tuulivoimamelun piirteet. Asetuksessa tarkoitettujen äänipiirteiden tulee olla tällöin tuulivoimalle epätyypillisen voimakkaita, jotta mallinnustuloksissa täytyy huomioida viiden desibelin lisä äänenvoimakkuuteen. Vuorijärvien tuulivoimapuiston kaavaselostuksen mukaan tonaalisia, kapeakaistaisia, tai impulssimaisia komponentteja ei ole voimalavalmistajan antamiin takuuarvoihin perustuen, eikä 5 dB:n lisäystä melumallinnustuloksiin ole näin ollen katsottu tarpeelliseksi. Ottaen huomioon, että kaava-alueen läheisyyteen ei sijoitu sellaisia häiriintyviä kohteita, joille hanke aiheuttaisi ohjearvot ylittäviä meluvaikutuksia, Vuorijärvien tuulivoimahankkeessa ei ole katsottu tarpeelliseksi selvittää meluvaikutusten pienentämisratkaisuja Muutoksenhakijoiden valituksissa esittämällä tavalla.

Yleiskaavan laadintaan liittyvien melumallinnusten osalta on tärkeä huomioida myös yleiskaavan merkitys tuulivoimapuiston toteuttamisessa. Yleiskaavan laadintavaiheessa hankekehittäjillä ei vielä

välttämättä ole tiedossa sitä voimalatyyppiä, joka alueelle rakennetaan. Yleiskaava toimii rakentamisluvan myöntämisen perusteena, mutta asettaa samalla reunaehdot voimaloiden meluvaikutuksille. Vuorijärvien osayleiskaavassa tuulivoimaloiden melu on muun muassa huomioitu kaavamääräyksellä, jonka mukaan rakentamislupa voidaan myöntää suoraan yleiskaavan perusteella voimalatyypille ja tuulivoimalakokonaisuudelle, joka on kaavoitusprosessin aikana tarkastelussa ollut voimalavaihtoehto tai vaikutuksiltaan ja yhteisvaikutukseltaan kyseistä voimalatyyppiä vastaava tai vaikutukseltaan vähäisempi. Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan kaavamääräyksissä on myös edellytetty, että meluvaikusten ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi alueen suunnittelussa ja toteuttamisessa on otettava huomioon melua koskevat asetukset ja säädökset. Kaavamääräyksen mukaan tuulivoimaloista ei saa aiheutua asutukselle valtion virallisia ohjeavaroja ylittävää melua. Lisäksi kaavamääräys rakentamislupaa koskien edellyttää, että rakentamislupavaiheessa rakennusvalvontaviranomaisille tulee toimittaa rakennusvalvontaviranomaisen edellyttämät melu- ja väikeselvitykset sekä muut tarvittavat selvitykset voimalan vaikutusten tarkistamista varten.

Kannonkosken kunnanhallitus katsoo, että Muutoksenhakijat ovat valituksissaan esittäneet useita virheellisiä väittämiä, jotka eivät perustu tosiasioihin ja asiassa tehtyihin selvityksiin. Toisin kun Muutoksenhakijat valituksessaan esittävät, Vuorijärvien tuulivoimapuiston 7.4.2025 päivätty melumallinnusraportti on toteutettu ISO 9613-2 standardin 2024 mukaisesti. Ympäristöhallinto on omassa ohjeessaan (2/2014) tarkentanut ja rajannut miten standardia ISO 9613-2 käytetään tuulivoimaloiden melun mallinnukseen. Tuulivoimaloiden melun mallinnuksen tulee perustua viranomaisten ohjeistukseen, koska ilman ohjeistusta eri asiantuntijoiden melumallinnukset eivät olisi vertailukelpoisia. Vuorijärvien tuulivoimahankkeen melumallinnukset on toteutettu kaavan laadintahetkellä voimassa olleen ympäristöhallinnon uusimman ohjeistuksen mukaisesti, joka on vuodelta 2014. Kannonkosken kunnanhallitus toteaa, että tehdyt selvitykset antavat luotettavan ja totuudenmukaisen kuvan Vuorijärvien tuulivoimapuiston meluvaikutuksista eikä standardin ISO 9613-2 päivitys vuonna 2024 olisi johtanut 7.4.2025 päivityssä meluselvityksessä esitettyjen tulosten merkitykselliseen muuttumiseen. Kannonkosken kunnanhallitus toteaa myös, että ympäristöhallinnon vuoden 2014 ohjeistuksen mukaisesti laaditut melumallinnukset ovat osoittautuneet käytännössä erittäin hyvin paikkansa pitäviksi, kun tuulivoimaloiden melutasoja on jälkikäteen mitattu toiminnassa olevissa tuulivoimapuistoissa.

Lisäksi Kannonkosken kunnanhallitus toteaa, että toisin kuin Muutoksenhakijat valituksessaan esittävät, Vuorijärvien tuulivoimapuiston melumallinnuksissa on huomioitu ns. topografiakorjaus. Tuulivoima-alueen yksittäisen tuulivoimalan perustusten sijaitessa yli 60 metriä korkeammalla suhteessa melulle altistuvan kohteen maanpinnan korkeuteen (esimerkiksi vaaralla tai tunturin laella olevat voimalat) kyseessä olevan voimalan melupäästön takuuarvoon lisätään 2 dB etäisyyden ollessa enintään 3 km. Ympäristöministeriön ohjeen (2/2014) mukaan lähtömelun +2 dB lisäys tehdään vain niille voimaloille, joissa ehto täyttyy suhteessa meluun alistuvaan kohteeseen. Kannonkosken kunnanhallitus toteaa, että melumallinnuksen mukaan tämä kyseinen + 2dB(A) lisäys on tehty voimalalle nro 28 siten, että tuulivoimalan lähtömelutasoon 108,9 dB on lisätty +2 dB(A).

Yllä olevaan perustuen Kannonkosken kunnanhallitus katsoo, että Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan meluvaikutuksia on selvitetty luotettavalla ja AKL 9 §:n edellyttämällä riittävällä tavalla sekä viranomaisten ohjeistusten mukaisesti. Muutoksenhakijoiden Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle tekemät valitukset tulee näin ollen hylätä perusteettomina.

3.5.4 Luontoon ja ympäristöön kohdistuvien vaikutusten selvittäminen

Muutoksenhakijat ovat Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle tekemässään valituksessa esittäneet, että Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavan valmistelussa ei olisi selvitetty AKL 9 §:ssä tarkoitettulla riittävällä tavalla hankkeen toteuttamisen vaikutuksia luontoarvoihin ja vesistöihin.

Muutoksenhakijat perustelevat väitettään sillä, että selvitystä kirjoverkkoperhosen esiintymisestä ei ole tehty ja tehty selvitys liito-oravareviireistä ei ole luotettava sen ajankäytön ja muiden puutteiden takia.

Kannonkosken kunnanhallituksen näkemyksen mukaan Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan vaikutuksia luontoon ja ympäristöön on selvitetty luotettavalla ja AKL 9 §:n edellyttämällä riittävällä tavalla. Kannonkosken kunnanhallitus katsoo siten, että Muutoksenhakijoiden väitteet Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavaan liittyvien selvitysten puutteellisuudesta antavat virheellisen kuvan tehdyistä luontoselvityksistä ja niiden tuloksista.

Kirjoverkkoperhoseen kohdistuvien vaikutusarviointien osalta Kannonkosken kunnanhallitus toteaa lähtökohtana, että Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavan 1.5.2025 päivätyssä kaavaselostuksessa on arvioitu hankkeen toteuttamisen vaikutuksia kirjoverkkoperhoseen. Kaavaselostuksen mukaan kirjoverkkoperhosen elinympäristöt säilyvät ja Vuorijärvien tuulivoimahankkeen vaikutukset lajiin ovat vähäiset. Toisin kuin Muutoksenhakijat ovat valituksessaan esittäneet, metsäautoteiden parantaminen ei koske kirjoverkkoperhosten elinympäristöjä, eikä tuulivoimaloiden huoltoliikenne tapahdu niillä tieosuuksilla, missä lajia tavataan.

Liito-oravaan kohdistuvien vaikutusarviointien osalta Kannonkosken kunnanhallitus toteaa lähtökohtana, että Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavassa tehdyt liito-oravaa koskevien arviointien tulokset perustuvat Vuorijärvien tuulivoimahankkeen YVA-menettelyn yhteydessä laadittuun 4.9.2022 päivättyyn Finnish Consulting Group Oy:n laatimaan luontoselvitykseen, jossa on tarkasteltu EU:n luontodirektiivin liitteen IV(a) lajitojen, muun muassa liito-oravan, potentiaalisia elinympäristöjä. Toisin kuin Muutoksenhakijat ovat valituksessaan virheellisesti esittäneet, liito-oravainventointiin on käytetty yksi maastotyöpäivä, jonka lisäksi lajin esiintymistä ja sille soveliaita elinympäristöjä on tarkasteltu muiden selvitysten laatimisen aikana, kuten kesäkuun 2020 alussa kasvillisuusselvityksen yhteydessä sekä kevään 2020 linnustoselvitysten yhteydessä. Lisäksi voimajohtoreittien liito-oravaselvityksiin on luontoselvityksen mukaan käytetty kolme maastotyöpäivää. Kannonkosken kunnanhallitus katsoo, että liito-oravan elinympäristöjen selvittämiseen käytetty aika on ollut riittävä.

Muutoksenhakijat ovat tekemissään valituksissa esittäneet, että Vuorijärvien tuulivoimahankkeen vesistövaikutuksista tehty selvitys olisi ylimalkainen, eikä sen perusteella voisi tehdä päätelmiä vaikutuksista esimerkiksi Vuorijärvien tilaan. Muutoksenhakijat ovat myös valituksessaan esittäneet, että etäisyydet virtavesiin olisivat liian vähäiset ja tiettyjen voimaloiden sijainnit ja teiden perusparannukset vaarantaisivat alueen vesistöt. Muutoksenhakijat ovat myös esittäneet, että kaavan vaikutusta alueen noroihin, puroihin ja lähteisiin ei olisi riittävällä tavalla selvitetty.

Kannonkosken kunnanhallitus toteaa, että Vuorijärvien tuulivoimahankkeen YVA-menettelyssä on tunnistettu, arvioitu ja kuvattu Vuorijärvien tuulivoimahankkeen vaikutuksia alueen vesistöihin. Hankealueen ja sen lähistön pienvesiä on kartoitettu YVA-menettelyn yhteydessä elokuussa 2020 ja kartoituksen tulokset on esitetty 3.10.2022 päivätyssä raportissa Pienvesien arvottaminen. Yhteysviranomaisen Keski-Suomen ELY-keskus on YVA-selostuksesta antamassaan perustellussa päätelmässä kiinnittänyt huomiota siihen, että alue on tehtyjen selvitysten mukaan hyvin rikas ja monimuotoinen erityisesti pienvesikohteiden osalta. Yhteysviranomaisen ei ole perustellussa päätelmässä kuitenkaan todennut taikka esittänyt johtopäätöstä, että hankkeen vesistövaikutukset olisi arvioitu puutteellisesti.

Kannonkosken kunnanhallitus toteaa myös, että kaavamenettelyn aikana kaavaehdotusvaiheessa yleiskaavan vesistövaikutuksia on pienennetty vähentämällä tuulivoimaloiden enimmäismäärää valmisteluvaiheen 42 tuulivoimalasta 35 tuulivoimalaan. Tämän lisäksi ehdotusvaiheen nähtävillä olon jälkeen Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan vesistövaikutuksia on pienennetty edelleen

vähentämällä tuulivoimaloiden lukumäärää kaava-alueella 35 tuulivoimalasta 34 tuulivoimalaan sekä rajaamalla tuulivoimaloiden alueita (tv-alueet) riittävän etäälle vesistöistä. Kaavaratkaisussa on annettu myös kaksi pintavesiä koskevaa kaavamääräystä, joiden avulla vähennetään rakentamisesta aiheutuvia vaikutuksia alueen pintavesille. Yhteenvetona Kannonkosken kunnanhallitus toteaa, että sillä on ollut käytössään luotettavat, kattavat ja AKL 9 §:ssä tarkoitetulla tavalla riittävät selvitykset Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan lainmukaisuuden arvioimiseksi ja hyväksymiseksi.

3-5.5 Elinympäristöön ja elinkeinoihin kohdistuvien vaikutusten selvittäminen

Muutoksenhakijat ovat Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle tekemässään valituksessa esittäneet, että Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavan valmistelussa ei olisi selvitetty AKL 9 §:ssä tarkoitetulla tavalla hankkeen toteuttamisen vaikutuksia alueen luontomatkailuun. Muutoksenhakijat ovat perustelleet näkemystään sillä, että tuulivoimapuiston aiheuttama muutos luontomatkailun vetovoimatekijöihin ymmärretään kaavan vaikutusten arvioinnissa epäjohdonmukaisesti ja spekulatiivisesti.

Kannonkosken kunnanhallituksen näkemyksen mukaan Muutoksenhakijoiden väitteet selvitysten puutteellisuudesta ovat Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan olosuhteissa virheellisiä, eikä Muutoksenhakijoiden väitteissä ole otettu huomioon Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan suunnittelun yhteydessä tehtyjä vaikutusarviointeja. Vuorijärvien kaavaselostuksessa on arvioitu kattavasti hankkeen vaikutukset alueen elinkeinoelämään, matkailuun ja alueen virkistyskäyttöön. Vuorijärvien tuulivoimahankkeen kaavaselostuksen mukaan hanke ei estä matkailuyritysten operatiivista toimintaa, mutta arvioinnissa on todettu, että maiseman muuttuminen, tuulivoimaloiden synnyttämä ääni ja tuulivoimaloiden lapojen aiheuttama varjostus ja välke voivat heikentää yritysten ja alueen uskottavuutta luontomatkailukohteena. Toisaalta kaavaselostuksessa on myös arvioitu, että osa luontomatkailuyrittäjistä voi myös hyötyä tuulivoimapuistosta, mikäli yrittäjä tuoteistaa energiatuotannon teeman osaksi palvelujaan. Lisäksi olemassa olevien teiden parantaminen ja uusien teiden rakentaminen parantaa kaavaselostuksen mukaan alueen saavutettavuutta ja helpottaa liikkumista alueella, mikä mahdollistaa alueen käytettävyyden esimerkiksi ohjelmapalvelujen kohteena. Tuulivoimahanke lisää myös alueen majoitus- ja ravintolapalvelujen kysyntää. Kannonkosken kunnanhallitus toteaa Muutoksenhakijoiden esittämien väitteiden osalta, että asian eri puolten esille tuominen ja vaikutusten arvioiminen useista eri näkökulmista ei Kannonkosken kunnanhallituksen näkemyksen mukaan tarkoita selvitysten sisäistä epäjohdonmukaisuutta, vaan selvitysten kattavuutta.

Kunnankosken kunnanhallitus toteaa myös, että kaavoitus on maankäytön suunnittelua, jota säännellään pääasiallisesti alueidenkäyttölaissa. Käytännön kaavoitushankkeissa eri ryhmien arvot ja tavoitteet voivat olla myös ristiriitaisia ja toisiinsa nähden vastakkaisia ja siten suunnittelussa on kyse arvojen ja tavoitteiden yhteensovittamisesta. Aluesuunnittelu ja maankäytön ratkaisut vaikuttavat väistämättä ympäristöön ja ihmisten elinoloihin. Kaavoituksella mahdollistettavat hankkeet voivat muuttaa tuttua ympäristöä merkittävästikin. Ympäristölainsäädäntö ja alueidenkäyttölaki ohjaavat ympäristöä muuttavien hankkeiden toteuttamista, kaavoittamista ja suunnittelua ja prosessien aikana tarkastellaan ympäristömuutosten vaikutuksia ja mahdollisuuksia sekä rajoituksia. Ympäristöä ja maankäyttöä koskevien säännösten tarkoituksena ei kuitenkaan ole kaikkien ympäristövaikutusten estäminen. Kielteisenä koettu muutos voi samalla olla myönteinen esim. kuntatalouden ja ilmasto-vaikutusten kannalta. Myös Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavasta saatujen palautteiden ja valitusten kautta on nähtävissä eri ryhmien ja tahojen arvojen ja tavoitteiden ristiriitaisuutta. Viime kädessä kunnanvaltuustolla on päätösvalta kaavaratkaisusta, johon kohdistuu eri ryhmien erilaisia intressejä ja tavoitteita. Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavoitusta ohjaa myös maakuntakaava 2040, joka tukee ja mahdollistaa yli 9 voimalan alueen yleiskaavoituksen. Maakuntakaavan 2040 tuulivoimatuotantoon soveltuvien aluevarausten toteutumisella on vaikutusta koko Keski-Suomen hiilineutraalisuustavoitteen toteutumiseen, mikä on luonnon

kannalta myönteinen asia. Keski-Suomen liitto on asettanut tavoitteen; ”*Hiilineutraali Keski-Suomi -tavoite tarkoittaa päästövähennystavoitetta -80 % kasvihuonekaasupäästöistä 2030 mennessä verrattuna vuoteen 2007.*”

Edellä mainituin perustein Kannonkosken kunnanhallitus katsoo, että Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan vaikutuksia luontomatkailuun on selvitetty luotettavalla ja AKL 9 §:n edellyttämällä riittävällä tavalla. Muutoksenhakijoiden Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle tekemät valitukset tulee näin ollen hylätä perusteettomina.

3.6 Tuulivoimapuiston osayleiskaavan sisällöllinen lainmukaisuus

3.6.1 Kaavapäätöksen lainmukaisuus AKL:n nojalla

Muutoksenhakijat ovat Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle tekemissään valituksissa esittäneet, että Kannonkosken kunnanvaltuuston päätös 26.5.2025 § 10 Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavan hyväksymisestä on sisällöllisesti AKL:n vastainen. Muutoksenhakijat ovat perustelleet näkemystään sillä, että valituksenalainen kaava rajoittaisi kiinteistöjen käyttöä kohtuuttomalla tavalla siltä osin kuin kiinteistöjen rakennusoikeus rajoittuu ja estää kiinteistön käytön elinkeinotarpeisiin kuten luontomatkailuun. Muutoksenhakijoiden mukaan Vuorijärvien tuulivoimahanke olisi kuolinisku alueen luontomatkailuyrittäjälle ja kulttuurielämälle sekä aiheuttaisi kohtuutonta haittaa. Muutoksenhakijat esittävät lisäksi, että tuulivoimaosayleiskaava johtaisi mahdollisesti alueen kiinteistöjen arvon alenemiseen.

Muutoksenhakijat ovat myös esittäneet, että Vuorijärvien tuulivoimapuiston tuulivoimaloiden nro 18, 23 ja 24 sijoittuminen enimmillään noin 1,2 km etäisyydelle maakuntakaavan tuulivoimatuotantoon soveltuvan alueen ulkopuolelle vaarantaa maakuntakaavassa esitetyt keskeiset ratkaisut ja tavoitteet.

3.6.2 Kunnanvaltuuston harkintavalta kaavoituksessa

Kannonkosken kunnanhallituksen näkemyksen mukaan Muutoksenhakijoiden väitteet kaavan sisällöllisestä lainvastaisuudesta ovat Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavan olosuhteisiin nähden virheellisiä. Muutoksenhaun kohteena olevan Kannonkosken kunnanvaltuuston päätöksen 26.5.2025 § 10 lainmukaisuuden arvioinnissa tulee ottaa oikeudellisena lähtökohtana huomioon, että kunta huolehtii AKL 20 §:n mukaisesti alueellaan maankäytön suunnittelusta ja kaavoituksesta. Tämän lähtökohdan mukaisesti kunnalla on oikeus laatia AKL:ssa tarkoitettuja yleis- ja asemakaavoja kunnan alueelle sitä mukaa kuin kunnan kehitys kaavoitustoimenpiteitä vaatii. Kunnan toimivaltaan ja harkintaan kuuluu päättää muun muassa mille alueille kaavoja laaditaan, millä aikataululla kaavoja laaditaan, minkä sisältöisiä laadittavat kaavat ovat ja millaisia käyttötarkoituksia eri alueille osoitetaan. Tätä kunnan laajaa harkintavaltaa kutsutaan vakiintuneesti kunnan kaavoitusmonopoliksi ja kaavoitusmonopoli liittyy läheisesti kunnallisen itsehallinnon toteuttamiseen.

Kunnallista kaavoitusmonopolia ja sen merkitystä kuvataan oikeuskirjallisuudessa ja –käytännössä vakiintuneesti toteamalla, että kunta päättää itsehallintonsa nojalla kaavan sisällöstä AKL:n rajoissa, eikä kunta ole lähtökohtaisesti sidottu kaavan laadinnan yhteydessä annettujen lausuntojen tai mielipiteiden sisältöön. Korkein hallinto-oikeus on tältä osin esimerkiksi ratkaisussaan KHO 12.8.2014 t. 2355 todennut, että vaikka kaavoituksen osallisille on varattava tilaisuus osallistua kaavan valmisteluun, he eivät voi päättää kaavan sisällöstä, vaan lopullinen päätösvalta kaavan sisällön suhteen on kunnanvaltuustolla. Koska tuulivoimayleiskaavaa koskeva valitus voidaan AKL:n mukaan tehdä ainoastaan laillisuusperusteella, oikeuskäytännössä todetaan myös usein, että muutoksenhakijan esittämät kaavaratkaisun tarkoituksenmukaisuuteen tai toisten mahdollisten kaavavaihtoehtojen paremmuuteen liittyvät valitusperusteet tulee kunnan kaavoitusmonopolista johtuen hylätä perusteettomina.

Tuulivoimarakentamista ohjaavien osayleiskaavojen laadintaa koskevat AKL 39 §:ssä ja 77 b §:ssä tarkoitetut tuulivoimayleiskaavan sisältövaatimukset. Mainitut sisältövaatimukset sisältävät edellä mainituin tavoin kunnanvaltuustolle kuuluvaa huomattavaa harkintavaltaa ja erilaisten näkökohtien yhteensovittamista. Tällöin on kiistatonta, että kaikkia yleiskaavan sisältövaatimuksia ei ole aina mahdollista toteuttaa täysimääräisesti. Tuulivoimarakentamista koskevassa oikeuskäytännössä esitetään tältä osin vakiintuneesti, että tuulivoimayleiskaavoituksen tavoitteena on mahdollistaa tuulivoimarakentaminen kunnanvaltuuston hyväksymän kaavaratkaisun alueella, jolloin tämän tavoitteen toteuttamiseksi on hyväksyttävää jossain määrin muuttaa aluetta ja sen ympäristöä. Olennaista on siten, että hyväksytty osayleiskaava täyttää riittävästi AKL 39 §:ssä ja 77 b §:ssä asetetut yleiskaavan sisältövaatimukset.

Kannonkosken kunnanhallitus toteaa Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan osalta, että Kannonkosken kunnanvaltuusto on 28.4.2025 hyväksynyt Kannonkosken kunnan ilmastosuunnitelman, jonka yhtenä tavoitteena on edistää kuntaan sijoittuvien uusiutuvien energian investointien toteutumista. Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan hyväksyminen tukee muun muassa kunnan ilmastosuunnitelman mukaisia tavoitteita ja toteutuessaan tuulivoimaosayleiskaava mahdollistaa Kannonkosken kunnan alueelle 34 kokonaiskorkeudeltaan enintään 300 metriä olevan tuulivoimalan rakentamisen.

Kannonkosken kunnanhallituksen näkemyksen mukaan Muutoksenhakijoiden väitteet Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan aiheuttamasta kohtuuttomasta haitasta ovat virheellisiä. Kannonkosken kunta toteaa tältä osin, että kaavoitukseen liittyvän kohtuuttomuusarvioinnin lähtökohtana on pidettävä sitä, että kaavoituslainsäädännön mukaisilla menettelyillä kunnan on mahdollista laillisesti muuttaa ja kehittää alueiden käyttötarkoituksia, eikä kuntalaisilla ole oikeudellisesti suojattua oikeutta vaatia ympäristönsä säilymistä täysin muuttumattomana. Yleiskaavan kohtuuttomuuden arviointi on AKL 39 §:n soveltamiskäytännön mukaan kokonaisharkintaa ja oikeuskirjallisuudessa on tämän mukaisesti todettu, että kohtuuttomuus arvioidaan lähtien yleiskaavan aluevarausten ja kaavamääräysten kokonaisvaikutuksista maanomistajien ja oikeudenhaltijoiden asemaan. Tällöin kokonaisharkinnassa voidaan huomiota kiinnittää muun muassa alueen sijaintiin, muiden kilpailevien maankäyttömuotojen painavuuteen ja muiden maanomistajien sekä oikeudenhaltijoiden kohteluun kaavoituksessa.

Maanomistajille aiheutuvan kohtuuttoman haitan osalta Kannonkosken kunnanhallitus toteaa, että Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan alue sijoittuu Kannonkosken kunnassa rakennetun yhdyskuntarakenteen ulkopuolelle. Kaava-alueen yleispiirteinen maankäyttö koostuu metsätalouskäytössä olevista alueista, jotka sijoittuvat pienten lampien ja järvien lomaan sekä entisistä suoalueista, jotka on ojitettu metsätalouskäyttöön. Kaava-alueen maasto on pääasiassa metsätalousmaata, jossa on runsaasti ojitettuja soita. Alueella on myös useita pieniä järviä ja lampia.

Vuorijärvien tuulivoimahankkeen kaava-alueella ei tällä hetkellä ole asuinkäytössä olevia rakennuksia, ja tuulivoiman toteutuessa alueen nykyinen maankäytön pääkäyttömuoto säilyy. Kaava-aluetta lähimmät asutuskeskittymät ovat 3,5 kilometrin päässä sijaitseva Vuorilahden kylä ja 4 kilometrin päässä sijaitseva Niinilahden kylät. Lähin taajama-alue on noin 14 kilometrin etäisyydellä sijaitseva Kannonkosken keskus. Vuorijärvien tuulivoimahankkeen kaava-alueen ympäristön asutus on keskittynyt pääosin kaava-alueen länsi- ja pohjoispuolelle. Alle kahden kilometrin etäisyydellä suunnitelluista voimalapaikoista sijaitsee yhteensä 3 asuinrakennusta Lakomäen ja Ruuhijärven alueilla. Kylämäistä asutusta 5 kilometrin säteellä kaava-alueesta on alueen pohjoispuolella Vuorilahdessa ja itäpuolella Niinilahdessa. Loma-asutus kaava-alueen lähiympäristössä on keskittynyt pääsääntöisesti vesistöjen rannoille. Alle kahden kilometrin etäisyydellä suunnitelluista voimalapaikoista on 9 lomarakennusta, Lakojärven, Mustalammen ja Kohmujärven rannoilla.

Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan kaavaselostuksen mukaan kaava-alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole yhdyskuntarakenteen tai maankäytön kehittämistarpeita, jotka eivät olisi sovitettavissa yhteen tuulivoimarakentamisen kanssa. Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan tuulivoimalat sijoittuvat lisäksi pääosin Keski-Suomen maakuntakaava 2040:n mukaiselle tuulivoimaloiden alueelle. Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaselostuksessa onkin katsottu, että Vuorijärvien tuulivoimapuiston sijainti on toiminnan kannalta optimaalisella alueella, ja se hyödyntää tehokkaasti olemassa olevaa infrastruktuuria. Alueen maanomistajilla säilyy edelleen mahdollisuus hyödyntää omistamiaan kiinteistöjä normaalisti maa- ja metsätalousalueille tyypillisellä tavalla.

Kannonkosken kunnanhallitus katsoo, että Kannonkosken kunnanvaltuusto on siten voinut päätöksessään 26.5.2025 § 10 katsoa, että Vuorijärvien alueen tuulivoimarakentaminen ja alueen ympäristön maankäytölliset tavoitteet voidaan sovittaa yhteen, eikä kaavaratkaisu ole alueidenkäyttölain 39 §:ssä tarkoitetulla tavalla kohtuuton. Kannonkosken kunta toteaa kohtuuttomuuden arvioinnin osalta lisäksi, että tuulivoimaloiden näkymistä Muutoksenhakijoiden kiinteistöille tai kiinteistöjen arvojen mahdollista alenemista ei ole oikeuskäytännössä pidetty alueidenkäyttölain tarkoittamana kohtuuttomana häirtana maanomistajalle.

Oikeuskäytännössä korkein hallinto-oikeus on Piispannevan tuulivoimapuiston osayleiskaavaa koskevassa ratkaisussa 1495/2024 katsonut, että kaavan lainmukaisuutta arvioidaan lähtökohtaisesti maankäyttö- ja rakennuslaissa (nykyisessä alueidenkäyttölaissa) säädettyjen sisältövaatimusten perusteella. Pelkästään sitä, että voimaloiden maisema- ja meluvaikutukset voivat yleisesti vaikuttaa kiinteistöjen arvoon tuulivoimapuiston ulkopuolisilla alueilla, ei korkeimman hallinto-oikeuden mukaan voida pitää maankäyttö- ja rakennuslain 39 §:n 4 momentissa tarkoitettuna kohtuuttomana häirtana. Tuulivoimalapuiston ja asutuksen välinen etäisyys sekä hankkeen vaikutuksista esitetty selvitys huomioon ottaen korkein hallinto-oikeus katsoi, ettei kaavasta aiheudu kohtuutonta häirtaa lähialueen asukkaille. Valtuuston päätös ei ollut lainvastainen valittajien tältäkin osin esittämällä perusteilla. Korkein hallinto-oikeus katsoi edellä sanottuun viitaten, että päätös osayleiskaavan hyväksymisestä ei ole myöskään perustuslain 6 tai 15 §:n vastainen.

Edellä mainitut seikat huomioon ottaen Kannonkosken kunnanhallituksen näkemyksen mukaan asiassa on virheellistä väittää Muutoksenhakijoiden esittämien tavoittein, että Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavassa osoitettu tuulivoimarakentaminen ei täyttäisi AKL 39 §:ssä tai 77 b §:ssä tarkoitettuja tuulivoimayleiskaavan sisältövaatimuksia. Muutoksenhakijoiden Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle tekemä valitus tulee näin ollen hylätä.

3.6.3 Maakuntakaavan huomioon ottaminen

Kannonkosken kunnanhallitus toteaa Muutoksenhakijoiden maakuntakaavan vastaisuutta koskevan väitteen osalta, että Muutoksenhakijat eivät perustele väitettään tarkemmin eikä valituksesta käy ilmi, miten maakuntakaavan keskeiset ratkaisut ja tavoitteet vaarantuisivat alueidenkäyttölain vastaisesti. Kannonkosken kunnanhallituksen näkemyksen mukaan Muutoksenhakijoiden väitteet Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan maakuntakaavan vastaisuudesta ovat siten virheellisiä ja sivuuttavat Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan 1.5.2025 kaavaselostuksessa esitetyt Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 huomioon ottamista koskevat perustelut.

Muutoksenhaun kohteena olevan Kannonkosken kunnanvaltuuston päätöksen 26.5.2025 § 10 lainmukaisuuden arvioinnissa tulee ottaa oikeudellisena lähtökohtana huomioon, että AKL 32 §:n ja 39 §:n mukaan maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa (tuulivoima)yleiskaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Oikeuskirjallisuuden mukaan maakuntakaavan täsmentyminen alueen yleiskaavoituksessa on maakuntakaavan perusominaisuus ja kuuluu alueidenkäyttölain mukaisen kaavajärjestelmän perusluonteeseen. Näin ollen esimerkiksi maakuntakaavan asunto-, teollisuus- ja energia-alueiden rajaukset täsmentyvät

yleiskaavoituksessa ja samoin maakuntakaavassa osoitettua tien linjausta voidaan täsmentää yleiskaavatasolla tarkemmassa suunnittelussa ilmenevien seikkojen johdosta. Oikeudellisesti merkittävää on myös, että maakuntakaavasta on mahdollista poiketa yleiskaavoituksen yhteydessä muuttamalla maakuntakaavassa esitettyjen aluevarausten laajuutta ja sijaintia. Maakuntakaavasta poikettaessa oikeuskirjallisuuden mukaan lähtökohtana on, että maakuntakaavan tavoite on turvattava samassa kaavassa, jossa maakuntakaavasta poiketaan ja poikkeamisen perusteet tulee esittää kaavaselostuksessa.

Tuulivoimarakentamista koskevassa viimeaikaisessa oikeuskäytännössä korkein hallinto-oikeus on ottanut maakuntakaavan ohjausvaikutukseen kantaa ratkaisussa KHO:2023:57;

Kunnanvaltuusto oli hyväksynyt tuulivoimaosayleiskaavan, jossa osoitetuille tuulivoimaloiden alueille oli mahdollista sijoittaa yhteensä 42 tuulivoimalaa. Osayleiskaava-alue sijoittui osin tuulivoimarakentamista ohjaavassa vaihemaakuntakaavassa osoitetulle tuulivoimaloiden alueelle, mutta osa kaava-alueesta ja puolet eli 21 osayleiskaavassa osoitetuista tuulivoimaloiden alueista sijaitsi vaihemaakuntakaavan tuulivoimala-alueiden aluevarausten ulkopuolella siten, että tuulivoimaloiden ohjeellisten sijaintipaikkojen etäisyys vaihemaakuntakaavassa osoitetuista tuulivoimaloiden alueista oli enimmillään 1,5 kilometriä.

Korkein hallinto-oikeus totesi, että vaihemaakuntakaavassa osoitetuista tuulivoimala-alueiden aluerajauksista poikettaessa on yleiskaavatasoisten selvitysten perusteella voitava varmistua, etteivät vaihemaakuntakaavan maankäyttöä koskevat keskeiset ratkaisut ja tavoitteet vaarannu aluerajauksista poikkeamisen vuoksi. Osayleiskaava-alue oli tässä tapauksessa vaihemaakuntakaavassa osoitettuja tuulivoimala-alueita merkittävästi laajempi. Kaikki osayleiskaavassa osoitetut tuulivoimaloiden alueet sijoittuivat kuitenkin vaihemaakuntakaavassa osoitettujen aluerajausten tuntumaan. Vaikka osayleiskaava-alue oli maakuntakaavassa osoitettuja tuulivoimala-alueita laajempi, kaavaratkaisu ei sen perusteena olleiden selvitysten mukaan vaikeuttanut vaihemaakuntakaavan toteuttamista eikä ollut ristiriidassa vaihemaakuntakaavan keskeisten tavoitteiden ja periaatteiden kanssa. Osayleiskaava-aluetta ei myöskään ollut vaihemaakuntakaavassa varattu sellaiseen muuhun tarkoitukseen, joka olisi estänyt kaavan mukaisen tuulivoimarakentamisen. Kysymys oli siten sellaisesta vaihemaakuntakaavassa osoitetun maankäyttöratkaisun tarkentamisesta, jota ei ollut pidettävä maakuntakaavan ohjausvaikutuksen huomioon ottamista koskevien maankäyttö- ja rakennuslain säännösten vastaisena.

Maakuntakaavan oikeusvaikutuksia on kuvattu myös Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 kaavaselostuksessa, jossa todetaan, että maakuntakaava on kaavatasoista yleispiirteisien ja yleispiirteisyys koskee sekä kaavan sisältöä, esitystapaa että tulkintaa. Lisäksi maakuntakaavan sisältö ja esitystapa vaikuttavat kaavan ohjausvaikutukseen. Myös maakuntakaavan mittakaava, joka Keski-Suomessa on 1:250 000, johtaa jo sinänsä kaavavarausten yleispiirteiseen tulkintaan. Maakuntakaavassa esitettyjen varausten laajuutta ja sijaintia voidaan yksityiskohtaisemmassa kaavassa muuttaa tai aluevarauksesta voidaan myös luopua edellyttäen, että maakuntakaavan keskeiset ratkaisut ja tavoitteet eivät vaarannu.

Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavan olosuhteiden osalta Kannonkosken kunnanhallitus toteaa, että toisin kuin Muutoksenhakijoiden valituksissa Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle esitetään, Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavaan liittyvässä 1.5.2025 päivätyssä kaavaselostuksessa on nimenomaisesti käsitelty osayleiskaavan suhdetta kaava-alueella voimassa oleviin maakuntakaavoihin. Kaavaselostuksessa todetaan tältä osin, että Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan alueella on voimassa Keski-Suomen maakuntakaava ja Keski-Suomen maakuntakaava 2040. Vuorijärvien tuulivoimapuiston suunnittelualue ja hyväksytyssä tuulivoimaosayleiskaavassa osoitetut tuulivoimalat sijoittuvat pääosin maakuntakaavassa osoitetulle tuulivoimatuotannolle soveltuvalla alueella. Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan tuulivoimalat nro 18, 23 ja 24 sijoittuvat enimmillään noin 1,2 km etäisyydelle maakuntakaavassa osoitetun tuulivoimatuotannon soveltuvan alueen ulkopuolelle. Tuulivoimala 18 sijoittuu noin 300 metrin, tuulivoimala 23 noin 1 200 metrin ja tuulivoimala 24 noin 130 metrin päähän rajauksesta.

Toisin kuin Muutoksenhakijat ovat valituksessaan esittäneet, Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan kaavaselostuksessa on osoitettu, ettei osayleiskaavan ratkaisu kyseisten kolmen voimalan vähäisestä sijoittumisesta maakuntakaavassa osoitetun (tv)-alueen ulkopuolelle vaaranna maakuntakaavassa esitettyjä keskeisiä tavoitteita. Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavan suhdetta maakuntakaavan tavoitteisiin ja suunnittelumääräyksiin on nimenomaisesti tarkasteltu kattavasti Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan 1.5.2025 päivätyssä kaavaselostuksessa. Edelleen Keski-Suomen maakuntakaavojen ohjausvaikutuksen toteutumista valvova Keski-Suomen liitto on kaavaehdotuksen johdosta antamassaan lausunnossa vastaavasti todennut, että kaavaehdotuksessa kolme voimalaa sijoittuu voimassa olevan Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 tv-merkinnän ulkopuolelle. Keski-Suomen liitto ei ole lausunnossaan kuitenkaan katsonut, että ratkaisu vaikeuttaisi tehtyjen selvitysten perusteella maakuntakaavan toteuttamista tai olisi ristiriidassa maakuntakaavan keskeisten tavoitteiden ja periaatteiden kanssa.

Kannonkosken kunnanhallitus toteaa myös, että Keski-Suomen liitto on laatinut selvityksen Keski-Suomen energiamurrokseen liittyen, ”Selvitys Keski-Suomen energiamurroksesta ja sen vaatimista maakäytön ohjauksen ja kaavoituksen tarpeista.” Selvityksen mukaisesti maakuntakaavalla 2040 osoitetaan kaikkiaan 19 tuulivoimatuotantoon soveltuvaa aluetta. Ratkaisu mahdollistaa noin 348 tuulivoimalan toteuttamisen yleispiirteinen suunnittelutaso ja maakuntakaavan tavoitevuosi huomioiden. Keski-Suomessa laadinnassa olevien tv-alueille sijoittuvien tuulivoimaosayleiskaavojen osalta on huomioitavaa, että tähän mennessä laadinnassa olleissa hankkeissa voimalamäärät jäävät vähäisemmiksi kuin mitä Keski-Suomen liiton voimalamääräarviot ovat olleet, eikä siten Keski-Suomen hiilineutraalitavoitteisiin tuulivoiman osalta päästäne (voimalamäärät ovat vähäisemmät mm. Hautakankaan, Hallakankaan, Kirvesvuoren, Hanhinevan, Korkeakankaan, Koiramäen ja Pitkälänvuoren tv-alueilla). Maakuntakaavan valmisteluvaiheessa maisemaselvitysaineiston laadinnassa huomioitiin 350 metriä korkeat voimalat ja Vuorijärven (Kannonkosken) tv-alueen voimalamäärä tarkastelussa oli 83 voimalaa. Maakuntakaavan 2040 Vuorijärvien (Kannonkosken) tv-aluerajaus pieneni ja muuttui ehdotusvaiheessa, mutta maisemaselvityksen voimalamäärätietoa ei päivitetty ehdotusaineistoon. Näin ollen Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan 34 voimalan kokonaisratkaisu on maltillinen verraten maakuntakaavan selvityksiin ja voimalamääräarvioihin nähden. Alla olevassa Keski-Suomen liiton laatimasta selvityksen ”Tuulivoiman maisemavaikutusten selvittäminen Keski-Suomessa” taulukosta käy ilmi tv-aluekohtaiset voimalamäärät Keski-Suomen alueella.

Tuulivoimapotentiaalialue (kunta)	Lähivaikutusalue 0-6 km, näkyvyys maiseman ja luonnonympäristön arvoalueilla ja järvilla							Vaikutuksen merkittävyyden arviointi			
	Unesco	RKY 2009	VAMA 2021	Maakunnallisesti arvokas maisema-alue	Kansallispuisto	Laajat näkyvyysalueet järvilla	Maisemaosa-alue	Vaikutusalueen herkkyyden	Teoreettinen tuulivoimaloiden enimmäismäärä	Vaikutuksen suuruus	Vaikutuksen merkitys
1.Kettukangas (Pihtipudas)	0	0	Muurasjärven kulttuurimaisemat	0	0	Muurasjärvi, Alvajärvi	B, C ja D	Kohtalainen	54	Suuri	Suuri
2.Leppäkangas (Pihtipudas)	0	0	Pihtiputaan pika-asutusmaisemat	0	0	Elämänjärvi, Liitonjärvi	C ja D	Kohtalainen	29	Keskisuuri	Kohtalainen
3.Ilosjoki (Pihtipudas)	0	0	0	0	0	Alvajärvi, Kolima	D	Kohtalainen	30	Keskisuuri	Kohtalainen
4.Karhukorpi (Viitasaari)	0	Kuhalan talo, Pasalan kylä	0	0	0	0	D	Kohtalainen	19	Pleni	Vähäinen
5.Hautakangas (Kinnula)	0	0	0	0	0	Kivijärvi	B, C ja D	Kohtalainen	53	Suuri	Suuri
6.Kontuvuori (Kinnula – Kivijärvi)	0	0	0	Muhola, Lahdenperä	Salamajärven kansallispuisto	Kivijärvi	B, C ja D	Suuri	57	Keskisuuri	Suuri
7.Hallakangas (Kivijärvi – Kyyjärvi)	0	0	0	Lahdenperä	0	0	B ja C	Kohtalainen	59	Keskisuuri	Kohtalainen
8.Kirvesvuori (Kyyjärvi)	0	0	0	Pölkki	0	Kyyjärvi	B ja C	Kohtalainen	29	Keskisuuri	Kohtalainen
11.Hanhineva (Kyyjärvi – Karstula)	0	0	0	Kiminki-Oikari (vähäisesti Pölkki)	0	Kyyjärvi	A, B ja C	Kohtalainen	33	Keskisuuri	Kohtalainen
12.Korkeakangas (Karstula)	0	0	0	0	0	0	A ja C	Kohtalainen	18	Pleni	Vähäinen
14.Koirämäki (Karstula)	0	0	0	Aho-Vastinki	0	0	C	Kohtalainen	13	Keskisuuri	Kohtalainen
15.Mustalamminmäki (Karstula)	0	Karstulan kirkonkylä	Saarijärven reitti	0	0	Pääjärvi	C ja E	Kohtalainen	17	Keskisuuri	Kohtalainen
16.Kannonkoski (Kannonkoski)	0	0	0	0	Pyhä-Häkki	Vuosjärvi	D ja E	Kohtalainen	83	Keskisuuri	Kohtalainen
17.Liimattala (Äänekoski)	0	0	0	Liimattala	0	Ala-Keitele	D, E ja G	Kohtalainen	24	Keskisuuri	Kohtalainen
18.Kiuassuo (Äänekoski - Laukaa)	0	Keski-Suomen kansanopisto, Suolahden vanha rautatieasema	0	Saarikas	0	0	G ja H	Kohtalainen	16	Keskisuuri	Kohtalainen
19.Hilloneva (Saarijärvi)	0	0	0	0	0	0	A ja C	Kohtalainen	26	Keskisuuri	Kohtalainen
20.Lehtomäki (Saarijärvi – Multia)	0	0	0	Pajumäki	0	0	A	Kohtalainen	56	Keskisuuri	Kohtalainen
22.Penkkiuso (Keuruu – Petäjävesi)	0	0	0	0	0	0	K, L ja N	Kohtalainen	22	Keskisuuri	Kohtalainen
23.Pitkälänvuori (Keuruu – Petäjävesi)	Petäjä-veden vanha kirkko	Petäjäveden vanha ja uusi kirkko ympäristöineen	0	Petäjäveden vanhan kirkon kulttuurimaisema, Piesalankylä	0	0	K, L, M ja N	Suuri	24	Keskisuuri	Suuri
24.Höystönsensuo (Joutsa)	0	0	0	0	Leivonmäen kansallispuisto	0	I	Kohtalainen	14	Keskisuuri	Kohtalainen

Kuvaote maakuntakaavan 2040 kaavaehdotusvaiheen kaavaselostuksen sivulta 95, missä näkyy valmisteluvaiheen ja ehdotusvaiheen tv-alueen rajausero.

2. Kannonkoski, Kannonkoski, Viitasaari

Pinta-ala: (luonnos 71,4 km²) 55,2 km²

Kuvaus: Sijaitsee Kannonkosken kunnan itäosassa ja ulottuu Viitasaaren alueelle.

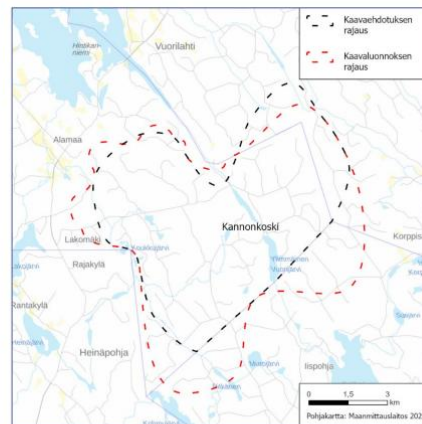
Luontoarvot: Erämaisen rauhallista aluetta, joka on maakotkan potentiaalista elinympäristöä. Alueella on kaakkurin pesälampia.

Pohjavedet: Ei olotu pohjavesialueelle

Maisema & kulttuuriperintö: Lähialueella Vuosjärvi, joille maisema-vaikutuksia ulottuu. Alueen lähivaikutusalue ulottuu osin Pyhä-Häkin kansallispuiston koillisreunalle. Lisäksi vaikutuksia voi ulottua Keiteleen järvenselälle. Aluerajausta tarkentamalla on kasvatettu etäisyyttä kansallispuistoon. Yhteisvaikutuksia Tukkimäen kanssa kansallispuiston suuntaan.

Muut vaikutukset: Hiljainen alue (Kivetyn alue, Näremäki, Kangasneva)

Suunnittelumääräys: Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei tuulivoimarakentamisesta aiheudu merkittävä haitallista maisemallista vaikutusta kansallispuistojen virkistys- ja matkailukäyttöön sekä turvattava kaakkurin elinympäristöt ja merkittävät lentoreitit.

Edellä mainitut seikat huomioon ottaen Kannonkosken kunnanhallituksen näkemyksen mukaan asiassa on virheellistä väittää Muutoksenhakijoiden esittämin tavoin, että Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavassa osoitettu tuulivoimarakentaminen ei täyttäisi AKL 39 §:ssä tai 77b §:ssä tarkoitettuja tuulivoimaosayleiskaavan sisältövaatimuksia maakuntakaavan ohjeena olemisen osalta.

3.6.4 Kaavapäätöksen lainmukaisuus luonnonsuojelulain mukaan

3.6.4.1 Natura 2000 – arviointi

Muutoksenhakijat ovat Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle tekemässään valituksessa esittäneet, että Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavassa ei ole otettu huomioon luonnonsuojelulain (9/2023, ”LSL”) Natura-alueita koskevaa sääntelyä. Muutoksenhakijoiden näkemyksen mukaan heikentäviä vaikutuksia Natura-alueiden suojeluarvoihin ei olisi voitu riittävällä tavalla sulkea pois ja kaavan valmistelussa olisi tullut tehdä Natura-arviointi.

Kannonkosken kunnanhallituksen näkemyksen mukaan Muutoksenhakijoiden väitteet Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavan lainvastaisuudesta LSL:n säännöksiin perustuen ovat virheellisiä. Kannonkosken kunnanhallitus toteaa tältä osin, että LSL 35 §:n mukaan, jos hanke tai suunnitelma todennäköisesti merkittävästi heikentää Natura 2000 -verkostoon sisällytetyn alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon, hankkeen toteuttajan tai suunnitelman laatijan on asianmukaisella tavalla arvioitava nämä vaikutukset. Sama velvollisuus koskee LSL 35 §:n mukaan sellaista hanketta tai suunnitelmaa Natura 2000 -verkoston alueen ulkopuolella, jolla todennäköisesti on alueelle ulottuvia merkittäviä haitallisia vaikutuksia.

LSL 39 §:n mukaan viranomaisen ei saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseen eikä hyväksyä tai vahvistaa suunnitelmaa, jos LSL 35 §:ssä tarkoitettu arviointi- ja lausunto menettely osoittaa hankkeen tai suunnitelman merkittävästi heikentävän niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. LSL 35 §:n ja 39 §:n säännökset tarkoittavat käytännössä, että Natura-alueen luonnonarvojen merkittävä heikentäminen joko Natura-alueella taikka sen ulkopuolella toteutettavalla hankkeella merkitsee oikeudellista estettä hankkeen hyväksymiselle ja voi johtaa esimerkiksi tuulivoimayleiskaavaa koskevan kunnanvaltuuston päätöksen kumoamiseen muutoksenhakuvaiheessa lainvastaisena.

Kannonkosken kunnanhallitus toteaa LSL:n Natura-sääntelyn noudattamisen osalta, että Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaselostuksessa esitetään, että kaava-alueella tai sen lähiympäristössä ei sijaitse Natura 2000 -alueverkoston kohteita. Lähimmät Natura 2000 -alueet, Kivetyn Natura-alueen (FI0900121) Muronahon vanhojen metsien suojelualue sijaitsee noin 1,2 kilometrin etäisyydellä kaava-kaava-alueesta kaakkoon ja Pyhä-Häkin Natura-alue sijaitsee 3,3 km päässä kaava-alueesta lounaaseen. Vuorijärvien tuulivoimahankkeen YVA-lain mukaisessa YVA-selostuksessa 12.5.2023 on tehty Natura-vaikutusten arvioinnin tarveharkinta. Lisäksi on tehty erillinen selvitys vaikutuksista Kivetyn (FI0900121) ja Pyhä-Häkin (FI0900069) Natura-alueiden salassa pidettäviin petolintuihin. Tältä osin asiassa voidaan todeta, että suurimmalle osalle mainittujen Natura-alueiden suojeluperusteena olevista pesimälinnuston lajeista Vuorijärvien tuulivoimapuistolla ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia, koska riittävän etäisyyden sekä lajien ekologia ja käyttäytymispiirteet huomioiden kyseisten lintulajien ei arvioida merkittävässä määrin liikkuvan tuulivoimapuistojen alueella. Pyhä-Häkin ja Kivetyn Natura-alueiden suojeluperusteissa mainituista lajeista pesivä kaakkuri, kuikka ja kurki saattavat käydä ruokailemassa tuulivoimapuiston alueella. Näiden lajien riski törmätä tuulivoimaloihin on arvioitu olevan kokonaisuudessaan melko vähäinen. Kaavaselostuksessa on johtopäätöksenä esitetty, että Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavan toteutuksella ei arvioida olevan merkittäviä haitallisia vaikutuksia Kivetyn ja Pyhä-Häkin Natura-alueiden suojeluperusteena esitetyn lintulajiston esiintymiseen ja elinolosuhteisiin Natura-alueilla, niiden suotuisan suojelun tasoon tai Natura-alueen eheyteen. Hankkeeseen liittyen ei ole tästä johtuen pidetty tarpeellisena myöskään laatia LSL 35 §:n mukaista erillistä Natura-arviointia.

Edellä mainitut seikat huomioon ottaen Kannonkosken kunnanhallituksen näkemyksen mukaan Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaava ei ole sisällöllisesti LSL:n vastainen

Muutoksenhakijoiden esittämällä Natura-sääntelyä koskevilla perusteilla. Muutoksenhakijoiden Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle tekemä valitus tulee näin ollen hylätä.

3.6.4.2 Kaakkuriin kohdistuvat vaikutukset

Muutoksenhakijat ovat Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle tekemässään valituksessa esittäneet, että Kannonkosken kunnanvaltuuston päätös 26.5.2025 § 10 Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavan hyväksymisestä olisi sisällöllisesti LSL 70 §:n 1 ja 3 momenttien vastainen. Muutoksenhakijat ovat perustelleet näkemystään sillä, että vaatimuksessa eritellyt alle kilometrin säteellä pesimälammista sijaitsevat tuulivoimalat vaikuttavat häiritsevästi kaakkurin pesintäpaikkoihin. Muutoksenhakijoiden mukaan lajin erityinen häiriöherkyys ja varovaisuusperiaate huomioon ottaen kyseiset tuulivoimalat aiheuttavat LSL 70 §:n 3 momentissa tarkoitettua haittaa kaakkurille ja ovat näin ollen alueidenkäyttölain vastaisia. Muutoksenhakijan vaatimuksen mukaan kaavan hyväksymispäätös tulee kumota siltä osin, kun Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavan hyväksymistä koskevassa päätöksessä on hyväksytty tuulivoimalat numerot 9, 10, 12, 13, 15 ja 22. Toisissa Muutoksenhakijoiden valituksissa on vaadittu myös muiden tuulivoimaloiden poistamista osayleiskaavasta sekä sähkönsiirtoaseman ja siitä alkavan ilmajohdon siirtämistä haitattomampaan paikkaan vastaavin perustein.

Muutoksenhakijat ovat edelleen Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle tekemissään valituksissa esittäneet, että Kannonkosken eteläosan vesistöjen rantaosayleiskaavan osittainen muutos tulisi kumota. Eteläosan vesistöjen rantaosayleiskaavan muutoksella järviä ja lampia ympäröivä määräys 30 metrin suojavyöhykkeestä, josta ei saa poistaa puustoa, muutetaan Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan mukaan suositukseksi, mikä ei Muutoksenhakijoiden näkemyksen mukaan ole riittävää alueen luontoarvojen ja muun maussa kaakkurin pesimälampien suojelemiseksi.

Kannonkosken kunnanhallituksen näkemyksen mukaan Muutoksenhakijoiden väitteet Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavan lainvastaisuudesta LSL:n säännöksiin perustuen ovat virheellisiä. Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavoitukseen liittyvien kaakkuriin kohdistuvien vaikutusten arvioinnin osalta Kannonkosken kunnanhallitus toteaa asiassa lähtökohtana, että hankealueella pesivien kaakkurien pesimälampia ja pesimämenestystä sekä niiden ruokailulentojen suuntautumista on selvitetty erityisellä tarkkuudella kesän 2020 aikana. Kannonkosken Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavaselostuksen 1.5.2025 mukaan kaakkureita pesii tai on pesinyt kuudella lammella kaava-alueen keskiosassa alueella, jossa parhaimmat pesimälammet sijoittuvat Vuorijärvien länsipuolen ylängölle. Vuonna 2020 tehdyn seurannan havaintojen perusteella todettiin, että Ylimmäisellä ja Keskimmäisellä Vuorijärvellä on selvästi merkitystä seudun kaakkuripopulaatiolle, koska lintujen havaittiin usein liikkuvan järvillä ruokailulentojen yhteydessä. Vuorijärvien länsipuolella pesivien kaakkurien ruokailulentojen havaittiin useimmiten suuntautuvan pesäpaikoilta ja Vuorijärviltä kaakkoon sekä itäkaakkoon eli todennäköisesti suurelta osin Iisjärven suuntaan sekä kauemmas Keiteleeseen lahdille. Ahvenisella pesivät kaakkurit taas suuntasivat lounaaseen Koukkujärvien alueelle tai sitäkin kauemmas. Ahvenisen ja keskemällä kaava-alueita olevien pesimälampien välillä oli hyvin vähäistä liikkumista. Näin ollen kaakkuri saattaa käydä ruokailemassa tuulivoimapuiston alueella, mutta kyseisen lajin riski törmätä tuulivoimaloihin arvioidaan kaavaselostuksen mukaan kokonaisuudessaan melko vähäiseksi.

Kaakkuriin ja sen pesintäpaikkoihin kohdistuvien vaikutusten osalta Kannonkosken kunnanhallitus toteaa oikeudellisenä lähtökohtana, että Kaakkuri (*Gavia stellata*) on luonnonsuojelulain rauhoitettu laji ja luonnonvaraisten lintujen suojelusta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/147/EY (lintudirektiivi) liitteessä I tarkoitettu laji. Vuoden 2019 uhanalaisuusluokituksen mukaan kyseessä on elinvoimainen laji. Kaakkurin luokittelu lintudirektiivin liitteen I lajiksi luonnonsuojelulain systematiikassa tarkoittaa, että lintulajin suojeleminen toteutetaan lähtökohtaisesti osoittamalla erityisiä suojelualueita (Natura-alueita).

Tässä suhteessa merkittävää on, että Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaava-alueelle tai sen välittömään läheisyyteen ei sijoitu Natura-alueita. Huomionarvioista on, että kaava-alueen läheisyyteen ei sijoitu myöskään kansainvälisesti (IBA), valtakunnallisesti (FINIBA) tai maakunnallisesti (MAALI) tärkeitä lintualueita. Lähin Natura 2000- alue eli Kivetyn alueen (FI0900121) Muronahon vanhojen metsien suojelualue sijaitsee 1,2 km päässä selvitysalueen rajalta kaakkoon. Pyhä-Häkin Natura-alue (FI0900069) sijaitsee selvitysalueen lounaispuolella 3,3 km päässä kaava-alueesta lounaaseen. Molemmat alueet ovat sekä erityisten suojelutoimien alueita (SAC-alue) että lintudirektiivin mukaisia erityisiä suojelualueita (SPA-alue). Koska kaakkuri on mainittu yhtenä suojeluperusteena kyseisillä Natura-alueella, on Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavoituksessa tullut riittävin selvityksin varmistua, että tuulivoimapuiston toteuttamisesta ei aiheudu LSL:n Natura 2000 -säätelyyn perustuvia kielletyksi säädettyjä vaikutuksia kaakkurille. Vuorijärvien tuulivoimapuiston YVA-menettelyn arviointiselostuksen Natura-vaikutusten tarveharkinnan mukaan Vuorijärvien tuulivoimapuistoilla tai niiden sähkönsiirron voimajohdoilla ei arvioida olevan merkittäviä haitallisia vaikutuksia Kivetyn ja Pyhä-Häkin Natura-alueiden suojeluperusteena esitetyn lintulajiston esiintymiseen ja elinolosuhteisiin Natura-alueilla, niiden suotuisan suojelun tasoon tai Natura-alueen eheyteen.

Kannonkosken kunnanhallitus toteaa, että LSL 79 §:n mukaan ELY-keskus voi päättää suojella lintudirektiivin liitteessä I mainitun eliölajin suotuisan suojelutason saavuttamisen tai säilyttämisen kannalta merkittävän esiintymispaikan. Suojelu edellyttää erillistä päätöstä ja kiello tulee voimaan, kun kyseinen päätös on annettu tiedoksi. Kannonkosken kunnanhallitus huomauttaa, että Vuorijärvien osayleiskaavan alueella kyseistä suojelupäätöstä ei ole tehty eikä Vuorijärvien alueen kaakkurilampia ole näin ollen rajattu luonnonsuojelulailla suojelluiksi kaakkurien suojelukohteiksi.

Kannonkosken kunnanhallitus toteaa luonnonsuojelulain noudattamisen osalta lähtökohtana, että kaakkuri on luonnonsuojelulailla rauhoitettu eläinlaji. Luonnonsuojelulain rauhoitussäännösten tarkoituksena ei ole perustaa suojelualueita tai estää rauhoitetun lajin elinympäristön muuttamista ympäristöä muuttamalla. Rauhoitetun lajin yksilöitä suojellaan sen sijaan luonnonsuojelulain LSL 70 §:n 1 momentin 3 nojalla siten, että yksilöiden *tahallinen* häiritseminen, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänsyklinän kannalta tärkeillä paikoilla on kiellettyä. Kannonkosken kunnanhallitus toteaa, että kyseinen tahallisuuden ulottaminen ei-tavoiteltuihin vaikutuksiin ei koske LSL esitöiden HE 41/2024 mukaan asianmukaisin luvun rakennettavaa ja käytettävää uusiutuvan energian tuotantolaitosta, mikäli hankkeessa on toteutettu tarvittavia *lieventäviä toimenpiteitä*. LSL 70 §:n 5 momentin mukaan, energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä annetun lain 3 §:n 5 kohdassa tarkoitettua uusiutuvan energian tuotantolaitoksen rakentamisessa ja käytössä tapahtuvaa rauhoitetun lajin yksilön tappamista tai häiritsemistä ei pidetä tahallisena, jos rakentamisen ja toiminnan aikana on lieventävin toimenpitein asianmukaisesti pyritty estämään rauhoitetun lajin yksilöiden kuolema ja niihin kohdistuvat häiriöt. Säännöksessä tarkoitettuja lieventäviä toimenpiteitä ovat esimerkiksi tuulivoimaloiden sijoittaminen riittävän kauas tunnetuista suurten petolintujen reviireistä ja lintujen muuttolentoreiteiltä, voimaloiden aiheuttamasta äänestä, välkkeestä tai melusta haittaa kärsivien lajien lisääntymispaikoista sekä rakentamisen sijoittaminen ajallisesti lisääntymisajan ulkopuolelle.

Kannonkosken kunnanhallitus toteaa LSL:n tahallisen häiritsemisen kiellon osalta, että Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavan valmistelussa on toteutettu useita, LSL 70 §:n 5 momentissa tarkoitettuja lieventäviä toimenpiteitä. Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavaprosessin aikana kaavassa esitettyjä tuulivoimaloita on vähennetty 34 voimalaan kaakkuriin kohdistuvien vaikutusten lieventämiseksi. Kaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen ja ehdotuksesta saatujen lausuntojen perusteella kaavaratkaisusta on poistettu Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaava-alueen keskiosassa sijainnut tuulivoimala numero 14 muun muassa kaakkurin lentoreittien ja pesimälampien turvaamiseksi. Lisäksi tuulivoimaloiden 9, 10, 13, 15, 21, 26, 29, 31 ja 34

tuulivoimaloiden alue merkintöjä (tv-alue) on rajattu kauemmaksi linnustoltaan arvokkaista vesialueista (W-1) siten, ettei tuulivoimaloita ole mahdollista rakentaa lähemmäksi kaakkureiden pesimälampia tai merkittäviä lentoreittejä. Kaakkurin pesintäaluetta on turvattu myös lisäämällä linnustoltaan arvokkaiden vesialueiden ympärille luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet (luo-2), joilla suositellaan säästämään vesialueiden rantapuusto. Kaakkureiden pesintämahdollisuuksien turvaaminen sekä kaavaratkaisun mukaisen tuulivoimahankkeen rakentamisesta aiheutuvien merkittävien haitallisten vaikutusten aiheutuminen kaakkurien pesintään on pyritty estämään Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan kaavamääräyksellä, jonka mukaan voimaloiden 9, 10, 12, 13, 15 ja 22 rakentamista ei saa ajoittaa kaakkurien pesimäaikaan (15.4 - 31.8.) Lisäksi osayleiskaavassa on annettu määräys, jonka mukaan alueen käytön suunnittelussa on huolehdittava, ettei hanke tai suunnitelma yksinään tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa merkittävästi heikennä Natura 2000 -verkoston perusteena olevia luonnonarvoja.

Kannonkosken kunnanhallituksen näkemyksen mukaan asiassa on virheellistä väittää Muutoksenhakijoiden esittämien tavoin, että kaakkurille tuulivoimaloista aiheutuva haitta muodostuu erityisesti törmäysriskin kautta. Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavan yhteydessä laaditun 24.3.2023 päivätyn luontoselvityksen mukaan etenkin Vuorijärvien alueella havaitussa kaakkurien liikehdinnässä oli huomionarvoista, että linnut lensivät alueella varsin matalalla (törmäyskorkeuden alapuolella) ja alavampia maastonkohtia hyödyntäen eli niiden ei juurikaan havaittu lentävän esimerkiksi Vuorimäen tai muiden selvästi korkeampien maastonkohtien yli. Tämänhetkisen tutkimustiedon perusteella kaakkurit osaavat lisäksi kiertää tuulivoimalat tehokkaasti. Kaakkurin riski törmätä Vuorijärvien tuulivoimapuiston tuulivoimaloihin arvioidaan kaavaselostuksen mukaan olevan kokonaisuudessaan melko vähäinen.

Siltä osin kuin Muutoksenhakijoiden valituksissa on esitetty, että Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavan laadinnassa tuulivoimaloiden ja kaakkurien pesimälampien välille ei ole osoitettu riittävää suojavyöhykettä, Kannonkosken kunnanhallitus pitää väitettä lakiin perustumattomana. Luonnonsuojelulaissa rauhoitetuille eläinlajien yksilöille ja niiden elämänkierron kannalta tärkeille paikoille ei ole laissa määrättyä suojaetäisyysvaatimusta, vaan riittävän etäisyyden arviointi perustuu tapauskohtaiseen arviointiin. Kannonkosken kunnanhallitus toteaa, että kaakkuriin kohdistuvista vaikutuksista ja niitä koskevista suojaetäisyyksistä on erilaisia käsityksiä ja Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan laadinnassa on edellä mainituin tavoin vähennetty tuulivoimapuiston mahdollisia vaikutuksia kaakkuriin lisäämällä tuulivoimaloiden ja lähimpien kaakkurin pesimälampien välistä etäisyyttä ja poistamalla useita voimaloita kokonaan. Lisäksi kaakkurin ruokailulentojen suuntautuminen on huomioitu tuulivoimaloiden sijoittelussa siten, ettei Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavassa tuulivoimaloita ole sijoitettu pesimälampien ja Vuorijärvien väliselle alueelle. Kaakkurin pesimälammet on Kannonkosken kunnanhallituksen näkemyksen mukaan huomioitu Vuorijärvien tuulivoimahankkeen suunnittelussa riittävillä etäisyyksillä.

Kannonkosken kunnanhallituksen näkemyksen mukaan kaakkurien osalta luonnonsuojelulaissa tarkoitettua varovaisuusperiaatetta ei voida soveltaa tavalla, joka laajentaa luonnonsuojelulain rauhoitussäännösten tulkintaa säännösten sisällön ja tarkoituksen vastaisesti. Kunnanhallitus toteaa, että varovaisuusperiaatteen tulkinnan laajentava soveltaminen ei ole perusteltua alueella, joka on myös Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 mukaisesti tuulivoimatuotantoon soveltuva alue. Maakuntakaavan ja yleiskaavoituksen tavoitteena ei ole muodostaa Vuorijärvien ympäristöön luonnonsuojelualuetta, vaan seudullisesti merkittävä tuulivoimatuotannon alue maakuntakaavoituksen ohjausvaikutuksen mukaisesti. Tällöin asiassa tulee ottaa myös huomioon, että Keski-Suomen maakunnan alueelle on maakuntakaavoituksessa osoitettu ainoastaan rajallinen määrä tuulivoimaloiden alueita. Koska Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavan ensisijainen tavoite on mahdollistaa tuulivoimarakentaminen alueelle, tulee eri intressien painotuksessa sekä

yhteensovittamisessa huomioida myös kaavan ensisijainen tavoite maankäytön suunnittelussa. Huomioiden Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavassa toteutuvat luonnonsuojelulain säännökset, (kaakkurin pesimälampien) suojaetäisyydet ja lajistoa suojaavat kaavamääräykset, tuulivoimahankkeen toteutumisen ei voida tulkita aiheuttavan Keski-Suomen kaakkuripopulaatiolle kokonaisvaikutukseltaan sellaista haittaa, että tuulivoimatuotannon edellytyksiä tulisi merkittävästi heikentää alueella voimaloiden määrää vähentämällä.

Lopuksi valituksenalaisessa Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavassa luonnon monimuotoisuuden kannalta eritysten tärkeitä alueita (luo-2-alueet) koskevan kaavamääräyksen mukaan metsärannoilla rannasta lukien 30 m leveällä vyöhykkeellä suositellaan säästettävän suojapuusto. Kaavamääräyksellä muun muassa suojataan kaakkurien pesintää kaava-alueelle sijoittuvilla kaakkurilammilla Keski-Suomen ELY-keskuksen kaavaehdotusvaiheessa esittämän lausunnon mukaisesti.

Edellä mainitut seikat huomioon ottaen Kannonkosken kunnanhallituksen näkemyksen mukaan Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaava ei ole sisällöllisesti LSL:n vastainen Muutoksenhakijoiden esittämällä perusteilla. Muutoksenhakijoiden Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle tekemä valitus tulee näin ollen hylätä.

3.6.4.3 Muihin lintu- ja eläinlajeihin kohdistuvat vaikutukset

Muutoksenhakijat ovat Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle tekemissään valituksissa esittäneet, että Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan tuulivoimalat sijoittuvat lähelle alueen suojeltujen lajien, erityisesti metsähänhen, kuukkelin, metson, haukkojen ja erityisesti hiirihaukan, kirjojokikorennon, sirolampikorennon ja lummelampikorennon ja liito-oravan reviirejä, pesimäalueita tai pesiä ja lajien käyttämiä alueita lähelle sijoittuvat voimalat tulisi näin ollen poistaa Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavasta. Muutoksenhakijoiden näkemyksen mukaan Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavassa ei olisi lisäksi otettu huomioon LSL 78 §:ssä tarkoitettua lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittämis- ja heikentämiskieltoa.

Kannonkosken kunnanhallituksen näkemyksen mukaan Muutoksenhakijoiden väitteet kaavan sisällöllisestä lainvastaisuudesta ovat Vuorijärvien tuulivoimapuiston olosuhteisiin nähden virheellisiä. Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavaselostuksen mukaan kaava-alueen kautta mahdollisesti suuntautuvan muuttolinnuston kannalta merkittävimmät tapahtumat ovat syksyn kurkimuutto sekä arktisten hanhien syysmuutto. Kaavaselostuksen mukaan hanhet kiertävät tuulivoimapuistoja ja väistävät tuulivoimaloita muutolla, ja kaava-alueen kautta suuntautuu vain pieni osa niiden kokonaisuusilömäärästä. Näin ollen Vuorijärvien tuulivoimapuiston aiheuttamat törmäysvaikutukset muuttaville hanhille on arvioitu pieniksi ja merkitykseltään vähäisiksi. Edelleen todetut törmäykset tuulivoimaloihin ovat myös kohdistuneet etupäässä paikalliseen lajistoon, eivätkä esimerkiksi muuttaviin hanhiin, joutseniin tai kurkiin, kuten hankkeiden suunnittelun aikana on laskennallisten mallien perusteella arvioitu. Toisin kuin Muutoksenhakijat ovat valituksissaan esittäneet, Heinäjärvellä havaittiin vuoden 2022 luontoselvityksessä kevään ja alkukesän aikana metsähanhia, joiden pesintää ei kuitenkaan varmistettu.

Vuorijärvien tuulivoimahankkeessa kuukkelin esiintymistä on selvitetty talven ja kevään 2024 aikana kuukkeliselvityksellä, jonka johdosta kaavaselostusta on vastaavasti täydennetty vain viranomaiskäyttöön tarkoitetulla liitteellä. Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan kaavaselostuksen mukaan kuukkelin elinympäristöt keskittyvät kaava-alueen itäosaan ja sen itäpuolelle. Kaavaselostuksessa on edelleen todettu, että suurin osa kuukkelin tunnistetuista elinympäristöistä on jo ennestään hyvin pirstoutuneita, ja niitä ympäröivät laajat avohakkuut tai nuoren ikäluokan kasvatusmetsät. Osa hankkeessa aiemmin huomioiduista kuukkelin elinympäristöistä on sittemmin avohakattu, eikä niiden säilyminen alueella ole tuulivoimahankkeesta riippuvaista. Kaavaselostuksen mukaan kuukkelin ei arvioida olevan kovin häiriölle herkkä laji, joten sen

elinympäristöjen läheisyyteen sijoittuvien tuulivoimaloiden ei arvioida aiheuttavan vähäistä suurempaa haittaa kuukkelille, jos niiden elinympäristö alueella säilyy muutoin soveliaana. Kannonkosken kunnanhallitus toteaa Muutoksenhakijoiden vaatimusten johdosta, että Vuorijärvien tuulivoimahankkeen kaavamenettelyn aikana on huomioitu voimaloiden riittävät etäisyydet kuukkelien elinympäristöihin ja voimalan 35 tuulivoimaloiden alue (tv) merkintöjä on pienennetty luontovaikutusten pienentämiseksi.

Vuorijärvien tuulivoimahankealueen pesimälinnustoa selvitettiin tuulivoimahankkeen YVA-menettelyn yhteydessä vuoden 2020 aikana. Vuorijärvien tuulivoimahankealueen metsokanta oli selvitysvuoden tulosten perusteella melko vahva ja alueelta löydettiin viisi sellaista soidinaluetta, jotka on huomioitu tuulivoimahankkeen suunnittelussa. Kannonkosken kunnanhallitus katsoo, että Muutoksenhakijat tulkitsevat YVA-selostuksen tuloksia metson osalta valikoivasti ja virheellisesti. YVA-selostuksessa metson osalta todetaan, että kansainvälisissä tutkimuksissa metson habitaatin käytön on todettu vähenevän noin 800 m päähän voimaloista. Vuorijärvien tuulivoimahankkeen YVA-selostuksessa myös todetaan, että suomalaisten kokemusten perusteella tärkeitä metson soidinpaikkoja voi säilyä myös tuulivoimapuistojen alueella ja tuulivoimaloiden välissä, jos myös muu maankäyttö sen mahdollistaa. Metson osalta Kannonkosken kunnanhallitus lisäksi toteaa, että vaikka kyseessä on lintudirektiivin liitteen I laji, vuoden 2019 uhanalaisuusluokituksen mukaan metso on elinvoimainen laji. Kyseessä on lisäksi metsästyslain (615/1993) 5 §:n mukainen riistaeläin. Kun otetaan huomioon, että kaava-alueella jo nykytilanteessa harjoitetaan metsätaloutta, kaavan toteuttamisen vaikutuksia ei voida pitää lajin kannalta merkittävänä muutoksina. Myös YVA-selostuksen mukaan kokonaisuutena muutosten vaikutus alueen metsokantaan arvioidaan vähäiseksi.

Petolintujen osalta Kannonkosken kunnanhallitus toteaa, että tehtyjen selvitysten mukaan hankealueelle tai sen lähiympäristöön ei sijoitu suurten petolintujen (esim. maakotka, sääksi) pesäpaikkoja, eikä alueelta ollut lähtötietojen perusteella tiedossa muitakaan petolintujen pesäpaikkoja. YVA-selostuksen mukaan hankealueella ei havaittu paikallisia maakotkia koko vuoden 2020 aikana, ja maastoselvitysten sekä muun käytettävissä olevan tiedon perusteella alueelle ei ole muodostumassa uutta kotkareviiriä. Hankealueen keskiosaan sijoittuu mehiläishaukan ja hiirihaukan reviirit, mutta niiden pesäpaikkoja ei paikallistettu. Mehiläishaukan reviiri sijoittuu myös hankealueen luoteisosaan Pihlaakallion seudulla, mutta reviirin pesäpaikka saattaa sijoittua myös hankealueen ulkopuolelle. Hankealueen koillisosaan sijoittui sinisuohaukan reviiri ja alueen laajimmille avohakkuualueille sijoittuu useampi tuulihaukan reviiri. Hankealueen eteläosasta löydettiin kanahaukan ja varpushaukan pesäpaikat, minkä lisäksi varpushaukan poikue havaittiin Keskimmäisen Vuorijärven pohjoispuolella.

YVA-selostuksen mukaan tuulivoimalat vaikuttavat yleensä vain vähän päiväpetolintujen habitaatin käyttöön, joskin kirjallisuudessa on todettu, että epäsuorilla vaikutuksilla saattaa olla jopa suurempi merkitys joillekin lajeille kuin suoralla törmäyskuolleisuudella. Petolintujen saalistusympäristöt muuttuvat pirstoutuneemmiksi ja reunavaikutteisemmiksi, mutta koska alue on jo vastaavalla tavalla hyvin ihmisvaikutteista metsätalouden vuoksi, vaikutukset arvioidaan suhteellisen vähäisiksi. Lisäksi asiassa on petolintujen törmäysriskin osalta huomioitava, että YVA-selostuksen mukaan Vuorijärvien tuulivoimapuiston hankealueella ei liiku suuria määriä lintuja pesimäkaudella, ja pesivät linnut, mukaan lukien lukien kaartelevat petolinnut, joiden reviirejä sijoittuu hankealueelle ja sen lähiympäristöön, liikkuvat suurimmaksi osaksi tuulivoimaloiden törmäyskorkeuden alapuolella.

Muutoksenhakijoiden valituksessa viitattu LSL 78.2 §:ssä tarkoitettu lisääntymis- ja levähdyspaikan hävittämis- ja heikentämiskielto perustuu EU:n luontodirektiiviin ja kyseisen lainkohdan mukaan luonnonsuojeluasetuksen (1066/2023) liitteessä 7 lueteltujen tiukkaa suojelua edellyttävien eliölajeihin kuuluvien yksilöiden lisääntymis- tai levähdyspaikkoja ei saa hävittää eikä heikentää.

Luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeista Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan alueella on tiedossa lumme- ja sirolampikorenon ja kirjojokikorenon esiintymiä sekä havaintoja aikuisista kirjojokkoperhosista. Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan kaavaselostuksen mukaan kaavassa ei ole osoitettu lumme- ja sirolampikorenon tärkeille elinympäristöille toimintaa. Kaavassa korentojen elinympäristöt ovat M-1, W ja W-1 alueilla. Johtopäätöksinä kaavaselostuksessa todetaan, että tuulivoimaloiden toiminnasta ei muodostu lajeille vaikutuksia. Kirjojokkoperhosien elinympäristöt myös säilyvät ja vaikutukset lajiin ovat vähäiset. Edelleen Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavaselostuksessa on todettu, että kirjojokikorenon tunnetut haavaintopaikat sijoittuvat yli 100 metrin päähän lähimmästä tuulivoimalasta (tuulivoimala 5) ja mahdolliset tuulivoimalan hakkuualueet yli 100 metrin päähän. Tällöin kaavaratkaisun mukaisen tuulivoimapuiston rakentamisvaiheen kiintoaineskuormituksella ei arvioida olevan vaikutusta kirjojokikorenon esiintymisalueisiin.

Muutoksenhakijoiden Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle tekemässä valituksessa on esitetty, että liito-oravan on havaittu esiintyvän voimaloiden 1 ja 2 läheisyydessä ja suunniteltavan tien levennys hävittää osan potentiaalisista lisääntymis- ja levähdyspaikoista. Kannonkosken kunnanhallituksen näkemyksen mukaan Muutoksenhakijoiden väitteet liito-oravavaikutusten osalta ovat virheellisiä ja antavat virheellisen kuvan tehdyistä luontoselvityksistä ja niiden tuloksista. Liito-oravan osalta tehdyt vaikutusarvioinnit perustuvat YVA-menettelyn yhteydessä osana luontoselvitystä vuonna 2020 tehtyyn FCG Finnish Consulting Group Oy:n laatimaan liito-oravaselvitykseen, jonka tulokset on esitelty 4.9.2022 päivätyssä luontoselvityksessä. Lisäksi luontoselvityksen mukaan syksyllä 2022 tehtiin liito-oravien lisäselvitys sähkönsiirtoreitille SVE C. Luontoselvityksen mukaan ohjeistuksen mukainen liito-oravaselvitys on kohdistettu kartta- ja ilmakuvatarkastelun perusteella lajin potentiaalisimpiin elinympäristöihin. Luontoselvityksen mukaan Suomen Lajitietokeskuksen tietokannassa selvitysalueelta ei ollut aiempia liito-oravahavaintoja. Liito-oravaselvityksessä alueelta löydettiin neljä liito-oravakohdetta, jotka ovat liito-oravan säännöllisesti käyttämiä alueita. Tehdyt havainnot viittaavat luontoselvityksen mukaan lajin liikkumiseen alueella, mutta lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ei todettu. YVA-menettelyn yhteydessä laaditussa luontoselvityksessä Vuorijärvien tuulivoimahankkeen voimaloiden 1 ja 2 läheisyydestä ei löytynyt papanahavaintoja eikä näin ollen myöskään liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja.

Edellä mainitut seikat huomioon ottaen Kannonkosken kunnanhallituksen näkemyksen mukaan Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaava ei ole sisällöllisesti AKL 39 §:ssä tarkoitetun luonnonarvojen vaalimista koskevan sisältövaatimuksen taikka LSL:n vastainen Muutoksenhakijoiden esittämällä perusteilla. Liito-oravaselvitysten riittävyttä koskevien Muutoksenhakijoiden väitteiden osalta Kannonkosken kunnanhallitus viittaa tämän lausunnon kohdassa 3.5.4 esittämäänsä. Muutoksenhakijoiden Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle tekemä valitus tulee näin ollen hylätä.

3.6.5 Maankäytön rajoitukset

Muutoksenhakijat ovat Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle tekemässään valituksessa esittäneet, että Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaava estäisi Äänekosken kaupungin mahdollisuuden AKL 20 §:n mukaisesta maapolitiikan harjoittamisesta alueellaan ja valituksissa esitetään tältä osin, että Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaava aiheuttaisi haittaa kaavoitukselle ja alueiden käytön järjestämiselle. Muutoksenhakijoiden näkemyksen mukaan kaavaratkaisu ei täyttäisi AKL 39 §:ssä säädettyä kohtuullisuuden ja maanomistajien yhdenvertaisen kohtelun vaatimuksia.

Kannonkosken kunnanhallituksen näkemyksen mukaan Muutoksenhakijoiden väitteet kaavan lainvastaisuudesta ovat Vuorijärvien tuulivoimapuiston olosuhteisiin nähden virheellisiä. Kannonkosken kunnanhallitus toteaa lähtökohtaisesti, että kunnan tehtävänä on AKL 20 §:n 1 momentin mukaisesti huolehtia alueiden käytön suunnittelusta alueellaan. Kunnalla on tähän tehtävään liittyvän harkintavaltansa mukaisesti oikeus muun ohella päättää, mille alueille yleis- ja

asemakaavoja laaditaan. Äänekosken kaupungin maapolitiikan harjoittamisoikeuden osalta Kannonkosken kunnanhallitus toteaa, että Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan kaavaselostuksen mukaan kaava-alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole yhdyskuntarakenteen tai maankäytön kehittämistarpeita, jotka eivät olisi sovitettavissa yhteen tuulivoimarakentamisen kanssa. Äänekosken kaupunki ei ole Äänekosken kaupungin kaavoituskatsauksessa 2025 ja sen sisältämässä kaavoitusohjelmassa tuonut esiin vireillä olevia tai suunniteltuja kaavahankkeita taikka asuin- tai lomarakentamisen painetta Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaavan läheisille alueille. Äänekosken kaupungin tammikuussa 2025 laatiman kaavoituskatsauksen kaavoitusohjelma 2025–2027:n mukaan Vuorijärvien tuulivoimahankkeen vaikutusalueelle ei kohdistu tarvetta maankäytön muutoksille. Vuorijärvien tuulivoimahankkeen 40 dB melualue ulottuu pieniltä osin Äänekosken rantaosayleiskaavan muutos 2015 kaava-alueelle. Vaikutusalueelle on merkitty rantaosayleiskaavassa merkinnät maa- ja metsätalousalue (MT-5), sekä luonnonsuojelualue (SL). Tältä osin olennaista on lisäksi, että edellä mainituille alueille ei kaavamerkintöjen mukaan osoiteta rakentamista, joka ei olisi yhteensovittavissa Vuorijärvien tuulivoimapuiston toteuttamisen kanssa.

Lisäksi Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaava toteuttaa Keski-Suomen maakuntakaavaa 2040, jossa Vuorijärvien tuulivoima-alueen on todettu soveltuvan seudullisesti merkittävään tuulivoimatuotantoon. Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan tuulivoimalat sijoittuvat pääosin Keski-Suomen maakuntakaava 2040:n mukaiselle tuulivoimaloiden alueelle, joka rajautuu Äänekosken rajaan.

Toisin kuin Muutoksenhakijat ovat asiassa esittäneet, AKL 39 §:ssä säädetyistä yleiskaavan sisältövaatimuksista ei johdu veloitetta maanomistajien täysin yhdenvertaiseen kohteluun, vaan kaavoitukselle asetetuista tavoitteista ja eri maankäyttötarpeista johtuen maanomistajia voidaan kohdella kaavoituksessa eri tavoin, jos erilaiselle kohtelulle on osoitettavissa maankäyttöllisiin näkökohtiin liittyvät objektiiviset syyt. Kuten Muutoksenhakijat esittävät, AKL 39 § kieltää kohtuuttoman haitan aiheuttamisen maanomistajille. Kannonkosken kunnanhallitus toteaa tältä osin kuitenkin, että Vuorijärvien alueen maanomistajilla säilyy edelleen mahdollisuus hyödyntää omistamiaan kiinteistöjä normaalisti maa- ja metsätalousalueille tyypillisellä tavalla. Yleiskaavaratkaisun kohtuuttomuuden arvioinnin kannalta asiassa tulee huomioda, että korkein hallinto-oikeus on tuulivoimarakentamista koskevassa oikeuskäytännössään (esim. KHO 4797/2016) vakiintuneesti katsonut, että jos tuulivoimaosayleiskaavoituksen kohteena oleva alue on maa- ja metsätaloustaloudessa, eikä yleiskaava estä alueiden käyttämistä nykykäyttöä vastaavasti edelleen maa- ja metsätaloustaloudeena, kaavaratkaisua ei ole pidettävä kohtuuttomana maanomistajaa kohtaan.

Muutoksenhakijat ovat Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle tekemässään valituksessa esittäneet, että maankäyttö molempien kuntien alueella olisi ollut ratkaistavissa kuntien yhteisellä yleiskaavalla. AKL 46 §:n mukaan maankäytön yleispiirteiseksi ohjaamiseksi ja toimintojen yhteen sovittamiseksi kunnat voivat laatia yhteistyönä yleiskaavan. Kannonkosken kunnanhallitus toteaa, että alueidenkäyttölaista ei kuitenkaan johdu kuntaan kohdistuvaa veloitetta laatia yhteistä yleiskaavaa toisen kunnan kanssa, vaan kunta voi kaavamonopolinsa nojalla päättää, mille alueille kaavoja laaditaan ja minkä sisältöisiä ne ovat oman kuntarajojensa sisällä. AKL:n säännösten mukaan AKL 46 §:ssä tarkoitettu kuntien yhteinen yleiskaava ei voi myöskään toimia AKL 77 a §:ssä tarkoitettuna tuulivoimaloiden rakennuslupien myöntämistä suoraan ohjaavana kaavamuotona.

Edellä mainitut seikat huomioon ottaen Kannonkosken kunnanhallituksen näkemyksen mukaan Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaava ei ole AKL 39 §, 77 b § tai 46 §:ien vastainen Muutoksenhakijoiden esittämällä perusteilla. Muutoksenhakijoiden Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle tekemä valitus tulee näin ollen hylättyä.

3.7 Oikeudenkäyntikulut

Muutoksenhakijat ovat Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle tekemissään valituksissa vaatineet, että Kannonkosken kunta tulee määrätä korvaamaan Muutoksenhakijoiden oikeudenkäyntikuluja Hämeenlinnan hallinto-oikeudessa.

Kannonkosken kunta toteaa, että laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 95 §:n mukaan oikeudenkäynnin osapuoli on velvollinen korvaamaan toisen osapuolen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan. Korvausvelvollisuuden kohtuullisuutta arvioitaessa voidaan lainkohdan mukaan lisäksi ottaa huomioon asian oikeudellinen epäselvyys, osapuolten toiminta ja asian merkitys asianosaiselle. Yksityinen asianosainen voidaan lainkohdan mukaan velvoittaa korvaamaan viranomaisen oikeudenkäyntikuluja vain, jos yksityinen asianosainen on esittänyt ilmeisen perusteettoman vaatimuksen.

Kannonkosken kunta on edellä esitetyn tavoin esittänyt, että Muutoksenhakijoiden Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle tekemät valitukset tulee hylätä perusteettomina ja virheellisinä. Näin ollen Muutoksenhakijoiden esittämät oikeudenkäyntikuluvaatimukset tulee myös hylätä.

4 Yhteenveto

Tuulivoimaosayleiskaavan sisällöllinen lainmukaisuus edellyttää, että yleiskaava täyttää laissa asetetut sisältövaatimukset (AKL 39 § ja 77 b §). Sisältövaatimukset mahdollistavat kunnanvaltuustolle alueidenkäyttötarpeiden yhteensovittamisen, jolloin kaavoituksesta voi aiheutua merkittäviä vaikutuksia kaavoitettavalle alueelle ja sen ympäristölle. Keskeistä AKL 39 §:n ja 77 b §:n mukaisten yleiskaavan sisältövaatimusten täyttymisen arvioinnissa on se, että pykälässä mainitut seikat selvitetään siinä määrin kuin yleiskaavan ohjaustavoite ja tarkkuus sitä edellyttävät, ja että ne otetaan kaavan laadinnassa asianmukaisella tavalla huomioon. Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan valmistelussa nämä AKL 39 §:n ja 77 b §:n mukaiset sisältövaatimukset toteutuvat.

Yleisesti voidaan todeta, että kaavoituksen lainmukaisuuden edellytyksenä ei ole, että kaavahankkeella ei olisi lainkaan vaikutuksia asukkaisiin tai maanomistajiin tai että kaavahankkeen vaikutukset olisivat kaikista näkökulmista yksinomaan myönteisiä. Kaavoitushankkeissa on mahdollista ja yleistä, että eri tahojen vaatimukset saattavat käytännössä olla toistensa kanssa ristiriidassa ja kaavoituksessa tulee siten pyrkiä ennen kaikkea niiden optimaaliseen yhteensovittamiseen.

Tuulivoimarakentamista koskevan yleiskaavan laatimista sääntelee erityissäännöksenä AKL 77b §, jonka mukaan tuulivoimayleiskaavan on ohjattava riittävästi rakentamista ja muuta alueiden käyttöä kyseisellä alueella sekä varmistettava suunnitellun tuulivoimarakentamisen ja muun maankäytön sopeutuminen maisemaan ja ympäristöön. Yleiskaavassa on säännöksen mukaan myös huolehdittava, että tuulivoimalan tekninen huolto ja sähkönsiirto on mahdollista järjestää. Alueidenkäyttölain 77 b §:n valmisteluaineisto korostaa säännöksen veloitteiden täyttymisen arvioinnissa huomioitavien tekijöiden tapauskohtaisuutta.

Kannonkosken kunnanhallitus katsoo, että Vuorijärvien tuulivoimapuiston osayleiskaava täyttää kaikilta osin AKL 39 ja 77 b §:ssä säädetyt sisältövaatimukset. Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaava ei aiheuta maanomistajille tai muille oikeuden haltijoille kohtuutonta haittaa. Kaavaprosessi on edennyt alueidenkäyttölain ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen säännösten mukaisesti. Lisäksi Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaava perustuu kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun, tutkimuksiin ja selvityksiin AKL 9 §:n edellyttämällä tavalla.

Kannonkosken kunnanhallitus katsoo, että Muutoksenhakijoiden Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle toimittamat valitukset eivät anna aihetta kumota Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan hyväksymistä koskevaa kunnanvaltuuston päätöstä 26.5.2025 § 10. Kunnanvaltuuston päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä eikä päätös ole muutenkaan lainvastainen. Vuorijärvien tuulivoimaosayleiskaavan hyväksymispäätöksestä jätetyt valitukset tulee täten hylätä perusteettomina.